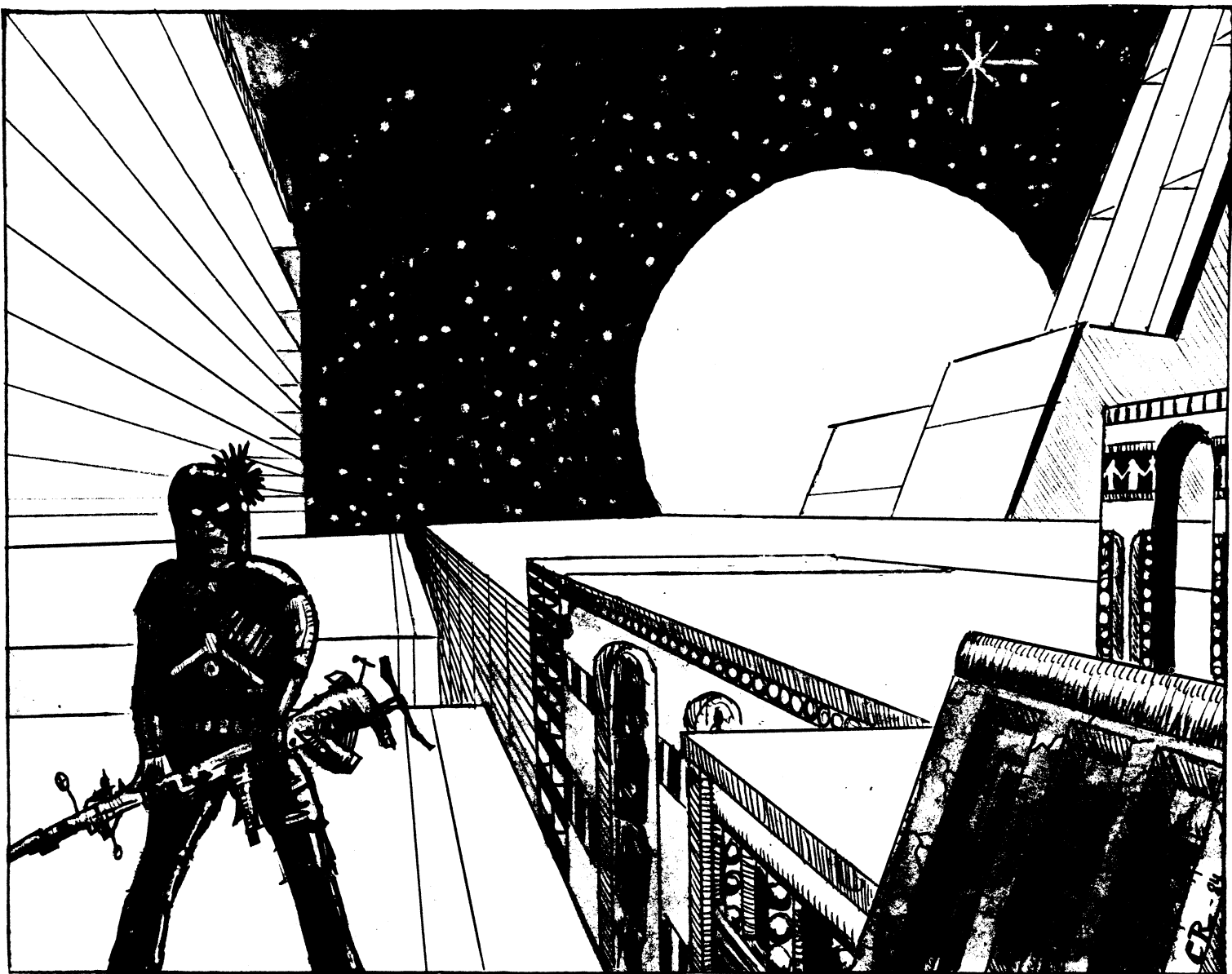

SPEKTRA SF

SPEKTRA SF nr 17, medlemsblad för Skandinavisk Förening för Science Fiction. Redaktör är Lars-Arne Karlsson, Ekås Gällared 310 60 Ullared (0346-340 57). Vänligen använd denna adress för allt Spektrarelaterat material.

SFSF blir man medlem i via insättande av kr 40:- på SFSF:s pg 40 79 03-4. Som medlem får man 5 nr av Spektra SF, medlemskap i SFSF:s bokklubb från vilken rabatterad SF-Fantasy- och Skräcklitteratur går att köpa. Dessutom deltagarrätt på alla SFSF:s möten. Föreningens adress är SFSF, Box 3273, 103 65 Stockholm.

Stort tack till följande bidragsgivare: Ahrvid Engholm, Kaj Harju, Lars-Erik Jonasson, Denis Lindbohm, Torbjörn Mårtensson, Michael Svensson och Lennart Uhlin (text), och Freff, Leif Carlsson, Nicolas Krizan, Thomas Andersson och Christian Rosenfeldt (illustrationer).

Förutom Spektra SF utger SFSF även den fristående SF-tidskriften SF FORUM. Prenumeration kostar 55:-/4 nr, vilket insättes på SFSF:s postgiro. Nr 89 utkommer närsomhelst.

Preliminärt manusstoppdatum för Spektra 18 är fredagen den 31 augusti.

BROTTS-produktion nr 22.

REDAKTIONSSPALT

Spektra SF:s sommarnummer kommer, som de flesta tidigare nummer, med en inbyggd försening på uppåt en månad. Dock vill jag som redaktör inte skjuta skulden för detta på några andra, eftersom vådrens makter denna sommar inte tillåtit mig att hundraprocentigt kunna sköta mitt redaktionella värv; dystert men sant - lika dystert som vådret varit under numrets framställan. Dock, bakom vart moln finns det en sol, och Spektra kommer stadigt ut likt en självuppdragande klocka - man behöver endast skaka om redaktören litet...

Enligt utsago från högkvarteret i Stockholm har SFSF ökat medlemsmässigt till ca 285 - kanske 300 när detta skrivs. Jag vill hälsa er nyttillkomna hjärtligt välkomna, för det som väl gläder en redaktör allra mest (bortsett från en jämn inströmning av brev- och telefonledes hälsningar och kommentarer) är att se sin redigerade tidning öka i upplaga. Mätte ni bliva föreningen trogen även framledes!

Denna Redaktionsspalt blir (föredömligt?) kort, då jag som tidigare har alldeles för lite insidesinformation att komma med (se andra spalten i stället!); jag råder er läsare att istället fortsätta med att läsa om:

GÖCON 1

4-6 maj

En på kongressfronten alltmer tydlig tendens är småkongressernas förmåga att slå väl ut, inte alltid ekonomiskt men åtminstone vad programmet beträffar. NaSaCon, vars femte kongress i ordningen avhållits nu i sommar, har visat sig bli en mäktiga populär tillställning i ett alldeles lagom format (snart kanske inte Villa Kaprifol räcker till längre, så som deltagareantalet växer år för år?), och vårens kongresslov från västkusten, Göcon 1 i Göteborg, blev trots ett toppat deltagareantal på knappt 60 en synnerligen lyckad tillställning. Kanske beror detta att deltagarna blivit så nöjda med arrangemanet på att det, helt genom det ringa formatet, blivit en mer gemytlig inriktning på programmet, kul, medryckande och deltagande programpunkter som aktiverar deltagarna istället för att få dem att sitta och bli passivt matad med gammal skåpmat. Det gäller bara att kläcka fram annorlunda och medryckande programpunkter, något som jag tyckte Göcon-arrangörerna lyckades med över förväntan. Dessa två vilt satsande fans, Lotta Rönn och Glenn Petersen (som sedermera fick ekonomiskt stöd av fanzineföreningen SFF) sidoprogram, vars punkter raskt inkorporerades i huvudprogrammet ety ett antal av dess punkter fick utgå.

Vad bjöd då Göcon 1 på, som gjorde den till en såpass lyckad kongress? Jo, eftersom hedersgästen John-Henri Holmberg aldrig tidigare blivit utnämnd till sådan, hade han lagt ned ett stort arbete på både bankettal, skrivit hart när omöjliga fanhistoriafrågor för den frågetävling i vilken Ahrvid Engholm och Anders Bellis gunggade pannorna blodiga mot varandra och den till slut segrande publikmobben; John-Henri deltog även med viss framgång i den fanniska På Minuten-tävlingen, som titelförsvararen från Swecon 83, David Nettle, med nöd och näppe lyckades vinna. Sedan hade Ahrvid Engholm ägnat sig åt stort förarbete på sin egen speciella favoritavdelning: spårvagnar - resultatet av det arbetet delgavs de medåkande i den spårvagn kongressen abonnerat. En tur genom Göteborg företogs, alltmedan Ahrvid pekade ut ungefärliga riktningar mot fanhistoriska adresser.

SF-filmer visades, med höjdpunkt Stanley Kubricks imponerande skrämmande DR STRANGELOVE; såväl musikanläggning som fanzineverkstad fanns på plats - i den senare hölls ständig skaparaktivitet (trots att Jonas Söderblad inte dök upp förrän lördag kväll), och ett obefintligt dryckesförsäljningstillstånd hindrade inte arrangörerna att bjuda på Blog i flera smaker och nyanser. 30-talet stämmer sjöng upp Fanniska allsånger, SF och Politik diskuterades - den mest intressanta av kongressens mer seriösa programpunkter - och det syntes verkligen att fansen hade trevligt. Inte minst jag själv, som avslutar med att inskjuta att Göcon 1 för mig var årets trevligaste kongress (oavsett det realistiska faktum att jag antagligen inte besöker fler kongresser alls i år...)!
- Lars-Arne Karlsson

(v. 27)

Lars-Arne tycks ha ett visst förtroende för att vi här i Stockholm skall kunna fylla ut den här halvsidan som vi en gång bett om, med något vettigt, men det är inte nödvändigtvis någon självklarhet! Vi har nämligen gjort det igen, eller rättare sagt, inte gjort det: ordnat ett mötesprogram för den närmaste tiden. Vi har inte ens ordnat lokaler för vårt nonexistenta mötesprogram..! Sommar & semester får väl ta skulden för det, plus andra göromål inom föreningen. Men kanske ordnar vi ändå några möten före nästa Spektra kommer ut, och skickar ut separata meddelanden om det. Kanske. Annars får mötesverksamheten ta ett riktigt sommarlov! Under alla omständigheter kommer vi naturligtvis tillbaka med ett höstprogram. Stora ambitioner finns! (Och vi höll ju faktiskt ett rätt trevligt möte så sent som den fjärde juli, så någon fullständig stiltje har det inte varit under sommaren.)

Som Lars-Arne redan har skvallrat om här till vänster, går det rätt bra för föreningen just nu. Vi har redan mer medlemmar än vi haft sedan 1981, och under årets lopp skall vi väl nå över de 350 medlemmar vi hade då. Det är en bit kvar till medlemsantalet 1980, men med Metropolis som draghjälp vet man aldrig. Förutsättningen är förstås att vi får ha kvar vår butik. Vi har under de senaste månaderna upplevt en långsam men stadig uppgång i försäljningen, och det gäller bara att hålla oss flytande tills dess att butiken blivit så pass välkänd att den verkligen börjar betala tillbaka alla kostnader vi dragit på oss i samband med den. Och i stort sett, så känns det nog som om så skulle bli fallet.

Men, nog pratat nu. Nu skall Mikael Engström få presentera sig, vår nye styrelsemedlem som också står i Metropolis om dagarna:

NYTT FOLK I STYRELSEN

Nå, hur är det nu? Vadan detta eviga läsande av taffliga serier och uschla rymdäventyr när jag fortfarande, efter 21 år i denna jämmerdal, inte har läst Marcel Prousts samlade verk? Naturligtvis började alltihop med de vanliga, starkt nedskurna, barnutgåvorna av Jules Vernes böcker; senare attackerade en kusin för att tvinga mig att läsa LP-pockets (Carl Henners Hottest Hits, ni vet). När jag så i oktober '83 fick ett tillfälligt arbete på medborgarplatsens bibliotek här i Stockholm, träffade jag en oborstad och opålitlig typ som tillbringade dagarna med att kritisera allt och alla, i synnerhet sf-personligheter. När jag försiktigtvis försökte säga emot, möttes jag av ett vildsint utbrott: "Nu ska du vara så förbannat god att läsa Priest & Dick & Delaney & Lafferty osv, annars kommer jag min själ att svära åt dig på finska!" Hemska tanke, bäst att lyda. När denna härliga best, som tvingat mig in på "kvalitets"litteraturens väg inom sf, några veckor senare presenterade mig för en vän med orden "...och det här är vår nye styrelsemedlem," började jag så smått resignera; här hade jag gått omkring och varit styrelsemedlem i sfsf i en vecka utan att ens bli underrättad. Sagan slutar förvisso icke här; serieälskare som jag är, hade jag haft vissa affärer med Horst Schröder, som nu fått för sig att öppna en butik. Horst behövde dels affärspartners (sfsf klev oförväget in i vansinnet) dels en anställd (aha!). Känd i båda läger och någorlunda beläst på såväl serier som sf (plats för hänskratt) måste denne man vara. En hjälpsam själ, jag själv, höjde då sin röst, och därvid är det. Minns alltså att det är mig ni ska tacka för era bokpaket numera, men om ni däremot vill klaga på något så kan ni med lugnt sinne skinnflå Michael Svensson, för det är han som står här med knutpiskan och tvingar mig att skriva detta.

- Mikael Engström

Knutpiska? Han tar då i! Jag som bara tjatade under några timmar... och nog gav vi en viss förvarning innan vi drog in honom i styrelsen som Ungt, Friskt Blod. Tyvärr lämnar både han och vår andre nye styrelsemedlem, Lennart Uhlin, oss för lumpen senare i år. Nåja, en trevlig sommar på er i alla fall!

SF NYHETER

SVENSKT

Så är den svenska bokvåren över, och några ytterligt trevliga alster har vi hunnit flukta på. I första hand vill jag välja ut Philip K Dicks "Three Stigmata Of Palmer Eldritch" (1965) som är en av Dicks mest härliga alster, en bok som enligt mitt tycke har en ovanlig spänst i sig. Den svenska upplagan har den blygsamma och kanske något förenklade titeln MARSIAANSK MARDRÖM (felaktigt namngiven som MARSPESTEN i förra Spektra). Översättningen är gjord av Dick-älskarna Gunilla Dahlblom & K G Johansson.

I andra hand väljer jag ut bröderna Strugatskijs SKALBAGGEN I MYRSTACKEN, översatt av Kjell Rehström.

Myss omnämnda Strugatskijs-bok kom alltså från Delta. Vidare under våren har det från Delta kommit Harry Harrisonsk space opera i form av STÅLRÄTTANS HÄMND ("The Stainless Steel Rat's Revenge", 1970), vilket är den andra boken i denna vilt humoristiska serie. För översättningen svarar Gun Amelin. I maj utkom också en tredje samling i Robert A Heinleins Future History-serie: REVOLT ÅR 2100 ("Revolt In 2100", 1953) med översättning gjord av Agneta Sneibjerg. Tidigare har MANNEN SOM SÅLDE MÄNEN utkommit på både Ekklunds och Delta, samt BORTOM JORDEN i vintras i Nova-serien. Ni som gillade dessa två kommer ett tycka om även REVOLT ÅR 2100. Slutligen vågar Delta presentera ett svenskt originalverk, Denis Lindbohms ALLT HAR SIN TID som tydligen är någonslags tidsreseroman.

Och, enligt Sam J Lundwall fortsätter Delta att utge 12 SF-titlar per år; några mer nedskärningar blir det inte tal om.

Från Legenda (f d Askild & kärnekull) har inkommit lite försäljningssiffror för Isaac Asimovs STIFTELSEN OCH TIDEN. Första upplagan har sålt slut - den var på 7.500 ex - och iochmed att en andra upplaga tryckts finns det ungefär 10.000 ex totalt i tryck. På förlaget är man nöjda.

Prisma har gett ut Arthur C Clarkes 2010 - ANDRA RYMD-ODYSSEEN i pocktupplaga, pris omkring en femtiolapp.

Lite gammalt: Från Bonniers har jag listat Vidar Svenssons THEODIGA, vilken har fått goda recensioner, och som Btj:s recensenter kallat teologisk SF.

Från Norstedts är listat marginal-SF, Ted Mooneys LÄTT FÄRD TILL ANDRA PLANETER. boken ingår i deras ytterligt förnäma Panther-serie.

Nova-utgivningen skall vi upprepa här, det skadar aldrig att ta om det:

Nr 9 blev Clifford D Simaks BUDSKAP FRÅN STJÄRNORNA (A Choice Of Gods, 1972) översatt av Bertil Mårtensson.

Nr 10 blev Poul Andersons RYMDENS ERÖVRARE (We Claim These Stars, 1959) översatt av Ylva Spångberg. En tidig Dominic Flandry, utan några större värden.

Nr 11 blev Philip K Dicks MARSIAANSK MARDRÖM, som vi nämnde tidigare i denna spalt.

Nr 12 blir Andre Nortons PESTSKEPPET (Plague Ship, 1956) den andra boken i hennes Solar Queen-serie, som på svenska döpts om till Dane Thorson-serien. Översättning av Ylva Spångberg.

Nr 13 skall bli den avlidne Cyril M Kornbluths SYNDIKATET (The Syndic, 1953), som är en berättelse från ett invaderat Nordamerika, och om hur riktiga män för ett befrielsekrig.

Nr 14 blir Frederik Pohl & Jack Williamsons första del i Starchild-serien, nämligen DE YTTERSTA VÄRLDARNA (The Reefs Of Space, 1964). Mycket Space-opera, kan vi lova.

Nr 15 sägs bli Wilson Tuckers TIDSJAKTEN (The Lincoln Hunters, 1958), och kommer ut i augusti ifall Nova hinner med sin planerade utgivningstakt. Översättning gjord av Gunilla Dahlblom & K G Johansson.

Nr 16, september, blir ännu en volym i Dominic Fladry-serien, Poul Andersons REBELLPLANETEN (The Rebel Worlds, 1969).

Nr 17 ska bli Keith Laumers GALAKTISK ODYSSE (Galactic Gdyssey, 1967), om vilken John Henri Holmberg i förra Spektra skrev följande: "en av de mest snabbbrörliga och underhållande Space operorna som skrivits på väldigt länge." trots att den har bara sådär 17 år på nacken.

Om Novas kommande utgivning längre fram vågar vi sia litet om, vilket är mycket lätt efter en flukt i kristallkulan - eller, för den delen, genom en titt på den redan utgivna och aviserade bokmängden. I rimplighetens namn torde andra och tredje delen i Pohl & Williamsons Starchild-serie, "Star Child" (1965) och "Rogue Star" (1969) komma, samt en tredje bok i Andre Norton-serien; egentligen den fjärde delen i serien, men del nummer tre kommer ej beroende på att dess längd endast uppgår till knappa 90 sidor och alltså inte passar in i pocktformatet. Titeln är i original "Postmarked The Stars" (1969) för den planerade delen. Vidare bör det komma fler Flandry-böcker; på gång lär "Flandry Of Terra" (1961) vara, enligt tips från KG & Gunilla. Därtill ännu en Simak, "Time Is The Simplest Thing" (1961). Vidare har man sedan gammalt utviserat Robert A Heinleins "Starship Troopers" (1959). Och, därtill bör fortsättningen på Keith Laumers första bok i Nova Pocket (Imperiets Världar) komma, "The Other Side Of Time" (1965). Det blir inte mycket plats över för några övriga, tyvärr.

Ser vi på de första sju boken i Nova-serien, måste man nästan säga rent ut att det innehållsmässigt ser ut som en blandning av de gamla Ryldböckerna, Lindquists och Kosmosserien. Snittåldern är tillräckligt hög för att göra varenda en av dem till klassiker i genren; närapå 25 år gamla! Och den "yngsta" är en av Clifford Simaks böcker, BUDSKAP FRÅN STJÄRNORNA; Simak, som är en av de SF-författare som hållit på längst. Visst, man kan tvista om Andersons NATTENS PLANET, som i sin nuvarande form utkom 1978, men som i stort sett likadan ut sedan den längre versionen utkom 1963 - en något kortare version utkom redan 1960!

Är det verkligen så illa att det inte skrivits någon bra SF de senaste 15 åren? Ska man tro Nova-redaktionens val av pocktutgåvor verkar det inte bättre. Och ändå har Holmberg ofta skrivit att kvinnlig SF är bättre i allmänhet - betänk att de flesta kvinnliga SF-författarna tillkommit under de senaste 15-20 åren. Och, ser man på vilka kvinnliga SF-författare som dykt upp i Nova Pocket-serien (en enda, Andre Norton) undrar man vad som blivit av redaktionens skrivelser om kvalitativ kvinnlig SF.

Det som fallit mig på läppen är givetvis Dick-volymerna, men Simaks, Tyckers de Camps och de tidiga Flandry-böckerna är verkliga billighetsböcker passande för mediabedövade tolvåringar. Om det nu måste handla om äventyrsvärldar finns det faktiskt bättre än dessa att tillgå, men, det är förstås en smakfråga.

Positivt med Nova-serien är förstås att de försöker få fram böckerna oavkortade, dock verkar man ha missat ett falf och det är L Sprague de Camps NÄR MÖRKRET FALLER, där även översättningen var bedrävlig.

Lite mer bisarrt är deras hyllningstal till varje författare i slutet av böckerna; skall man bara tillåta sig intalas att tro att alla de där författarna är så bra som sägs? Det är givetvis fint med litet uppgifter om författarna ifråga, men vad skall man tro när det låter som t ex följande, som stod i slutordet till Andre Nortons FÖRLIST I RYMDEN: "Bland hennes romaner finns flera av de mycket få i genren där centrala roller i berättelserna spelas av exempelvis indianer eller intelligenta djur". Som läsare har man kanske läst en eller två indianromaner, och undrar då vad som är så märkvärdigt med det; jo, kanske titeln: "Sioux In Space"... Än märkligare blir det att läsa hur bra hon måste vara därför att hennes böckers miljonupplagor vittnar om det. Herreminsjäl! Enligt samma premisser borde Barbara Cartland, men sina böcker i en total upplaga på ca 200 mil-

joner, vara än bättre (på hemmamarknade får vi inte förglömma Olof Möller, vars böcker säkert utkommit med en sammanlagd utgåva på över 1 miljon ex). Att nå upp till miljonupplagor totalt är inte alls svårt för en SF-författare (i utlandet); det beror bara på hur många romaner som han/hon hinner skriva och få utgivna. Sedan, med de upplagor som trycks av pocketförlagen vandrar det snabbt upp till denna så fantastiskt imponerande mängd sålda ex.

Nå. Eftersom jag redan trampat in i sensommar-höstutgivningen fortsätter jag där. Vi har tidigare nämnt Asimov, Herbert Donaldson, och den av John-Henri Holmberg redigerade antologin FRAMTIDEN INFÖR RÄTTA, från näringslivets förlag Timbro.

Från Brombergs ryktas det om ännu en bok av Stanislaw Lem: NYA ÄVENTYR MED RYMDPILOTEN PIRX.

Från Nybloms Förlag har man satsat på att utge modern SF. Det gäller Christopher Priests EN DRÖM OM WESSEX (A Dream Of Wessex, 1977) som skall utkomma i sept/okt. Översättning av Ylva Spångberg, och med omslag av Juha Leinonen. Priest, som vi ofta skrivit om i SF-Forum, är en verkligt fin författare, och denna roman handlar om ett sociologiskt experiment i vilket deltagarna projiceras till det tjugoundra århundradets England. John-Henri Holmberg skrev redan i DRÖMMAR OM EVIGHETEN (1974) att Priest var en av den unga som skulle komma att inta en betydande position i genrens toppskikt; liknande saker tyckte Brian Aldiss i sin SF-historik BILLION YEAR SPREE.

På Lindfors utkommer Clifford D Simaks nästa översatta roman, ALLT KÖTT ÄR HÖ (All Flesh Is Grass, 1965). Den har tidigare utkommit starkt förkortad, på Lindquists förlag, som PURPURBLOMMORNA. Översättningen är gjord av Ylva Spångberg. En bok som jag tycker borde hitta hem till varje SF-intresserad bokhylla - en av Simaks trevligaste aister vilket säger en hel del.

Och det var faktiskt allt för denna gången.

- Kaj Harju

NU ÄR JAG TRÖTT PÅ
SURROGAT-ATTENTAT!

USA - POCKETS

Utgåvor i maj:

ACE Christopher Stasheff: KING KOBOLD REVIVED. Omreviserad andra del i hans Warlock-serie.

Jack Dann & Gardner Dozois (eds.): MAGICATS! innehåller 18 Fantasynoveller med katter i förgrunden. Dessutom: UNICORNS! William Greenleaf: THE PANDORA STONE. Ny Fantasy.

Charles de Lint: THE RIDDLE OF THE WREN.

Alan Nourse: THE MERCY MEN. Från 1955, med hjärnkirurgi i förgrunden.

Michael de Larrabeiti: THE BORRIBLES.

Fred Saberhagen: BERSERKER'S PLANET. Nummer tre i serien.

Andre Norton: KNAVE OF DREAMS. Från 1975.

Andrew Offutt: CORMAC MA ART # 6 - THE UNDYING WIZARD.

AVON Lawrence Watt-Evans: THE CHROMOSOMAL CODE. Civilisationen rasar samman när en ny istid inträder, hjälp anländer utifrån; men är hjälpen välment eller finns det någon okänd underliggande orsak bakom...?

BANTAM R A MacAvoy: DAMIANO'S LUTE. Del två om alchemistsonen och magikern Damiano Delstrego och hans kamp mot Mörkrets Prins. Rekommenderas.

Chelsea Quinn Yarbro: NOMADS. Ny roman.

Ursula K LeGuin: A WIZARD OF EARTHSEA.

Paul Preuss: THE GATES OF HEAVEN.

BALLANTINE Marion Zimmer Bradley: MISTS OF AVALON. Tradeutgåva av bästsäljarromanen om Kung Arthurs Hov.

BERKLEY Harlan Ellison: STALKING THE NIGHTMARE.

Manly Wade Wellman: THE OLD GODS WAKEN.

F M Busby: YOUNG RISSA. Första delen i trilogin om Rissa Kerguelen.

E E "Doc" Smith: SKYLARK OF VALERON. I bokform 1949.

John Cleve: SPACEWAYS # 17 - THE CARNADYNE HORDE. Finns det bland er läsare någon som kan ge ett tips om vad denna uppföljare till Kap Kennedy egentligen handlar om?

DAW Sharon Green: JALAV - AMAZON WARRIOR # 3 - CHOSEN OF MIDA. Ja, jag säger då det...

Marion Zimmer Bradley (ed.): SWORD AND SORCERESS. Hennes antologier brukar vara intressanta.

Suzette Haden Elgin: STAR-ANCHORED, STAR-ANGERED. SF, faktiskt.

Å E van Vogt: THE BOOK OF PTATH. Från 1947.

DEL REY Frederik Pohl: HEECHEE RENDEZVOUS. Tradevolym, bör vara avslutande delen i Pohls Gateway-serie.
David Eddings: THE BELGARIAD BOOK 4 - CASTLE OF WIZARDRY.
Wayland Drew: THE ERTHRING CYCLE PART 1 - THE MEMOIRS OF ALCHERINGIA. SF om en såväl värdefull som hotfull alchemist.
Robert S Blum: THE GIRL FROM THE EMERALINE ISLAND.
Robert L Forward: DRAGON'S EGG.
Andre Norton: DREAD COMPANION. Från 1970.
Isaac Asimov: LUCKY STARR AND THE PIRATES OF THE ASTERIODS.
Phyllis Eisenstein: SORCERER'S SON.

SIGNET Mark J McGarry: BLANK SLATE. Om vad som händer när kontakten återupptas med en tidigare förlorad koloni.

POCKET William Peter Blatty: LEGION. Skräck.
John M Ford: THE FINAL REFLECTION. Star Trek-roman.
Martha Randall: THOSE WHO FAVOR FIRE. Ny Fantasyroman.

TOR BOOKS Marion Zimmer Bradley: THE INHERITOR. Ny roman.
Graham Masterton: SOLITAIRE. Skräck.

Robert Jordan: CONAN THE MAGNIFICENT.
Keith Laumer: THE MONITORS. En SF-komedi från 1966.
Glen Cook: THE BLACK COMPANY. Ny skräckroman från en högproduktiv författare.

WARNER Norman Mailer: ANCIENT EVENINGS.
Catherine Christian: THE PENDRAGON. Ännu en version av Kung Arthur-sagan.

Utgåvor i juni:

ACE Steven Brust: YENDI. Ny SF-roman.
William Gibson: NEUROMANCER. Sammanlunda.
Megan Lindholm: THE LIMBRETH GATE.
Robert Vardeman: FIRE AND FOG - CENOTAPH ROAD # 5.
Poul Anderson: ORBIT UNLIMITED. Novellsamling med gemensamt tema - "History of Rustum".
Cordwainer Smith: SPACE LORDS. Novellsamling kring The Underpeoples kamp för mänskliga rättigheter.
Michael de Larrabeiti: THE BORRIBLES GO FOR BROKE. Bevisligen fortsättning på förra månadens roman THE BORRIBLES. Vad de handlar om är dock okänt.
Fred Saberhagen: BROTHER ASSASSIN. Nummer två i Berserker-

serien.
 John Bellairs: THE FACE IN THE FOREST.
 Andre Norton: FORERUNNER FORAY. Från 1973, sista delen i "Hosteen Storm"-serien.
 Andrew Offutt: CORMAC MAC ART # 7 - THE SIGN OF THE MOONBOW.

AVON Piers Anthony: BIO OF A SPACE TYRANT Vol. 2 - MERCENARY.

BANTAM F M Busby: THE ALIEN DEBT. En tidigare aldrig publicerad roman med anknytning till Rissa Kerguelen och Bran Tregare.
 Kenneth C Flint: THE RIDERS OF SIDHE. Keltisk Fantasy...
 Ursula K LeGuin: TOMBS OF ATHUAN. Andra delen i Earthsea-trilogin.
 Joe Haldeman: PLANET OF JUDGMENT. Från 1977, en Star Trek-roman.

BERKLEY Jack Vance: LYONESSE.
 Manly Wade Wellman: AFTER DARK. Skräck.
 F M Busby: RISSA AND TREGARE. Del två. Ursprungligen publicerades denna serie i två volymer, Rissa Kerguelen & The Long View.
 E E "Doc" Smith: SKYLARK DUQUESNE. Från 1966.
 Alan Dean Foster: THE LAST STARFIGHTER. Filmstory.

DAW Donald A Wollheim: THE 1984 ANNUAL WORLD'S BEST SF. Antologi som var sann fan bör känna utantill...
 A Bertram Chandler: THE LAST AMAZON. Ännu en Captain Grimes-roman.
 David J Lake: THE RING OF TRUTH.
 Lin Carter: DOWN TO A SUNLESS SEA. "A novel of Legendary Mars"

POCKET Charles L Grant: NIGHT SONGS. Skräck. Dessutom samme författares THE NESTLING, också den skräck.
 Vonda N McIntyre: STAR TREK III - THE SEARCH FOR SPOCK. Film-storyn.

TOR BOOKS Poul Anderson & Gordon R Dickson: HOKA. Novellsamling om små lurviga aliens som inte kan skilja på verkliga och fiktiva berättelser, och om de lustiga konsekvenser det kan medföra.
 Somtow Sucharitkul: MALLWORLD. SF-komik å la "Hitch-Hikers Guide". Kan rekommenderas, och det gäller författarens alla verk hittills.
 Barney Cohen: BLOOD ON THE MOON. "Asher Bockhorns största äventyr!"

Utgåvor i juli:

ACE H Beam Piper: FUZZIES AND OTHER PEOPLE. Framgrävd tidigare opublicerad Fuzzie-roman.
 Shulamith Oppenheim: THE WORLD INVISIBLE. Om än jag inte känner till någonting om denna bok, låter den mycket intressant...
 L Sprague & Catherine de Camp: THE BONES OF ZORA.
 Robert Lynn Asprin: ANOTHER FINE MYTH. Fantasy, fast med "moderna" inslag av idag, blandat med drakar, demoner osv.
 M John Harrison: VIRICONIUM NIGHTS. Samling med originalnoveller om Viriconium, som Harrison's tre senaste böcker handlat om. Fantasy, fin sådan.
 Keith Laumer: THE GREAT TIME MACHINE HOAX. Från 1964, en av Laumers allra tidigaste romaner.
 Fred Saberhagen: ULTIMATE ENEMY. Novellsamling i återtryck.
 Cynthia Felice & Connie Willis: WATER WITCH.
 Andre Norton: SIOUX SPACEMAN. Från 1960.
 Edgar Rice Burroughs: PIRATES OF VENUS. Första delen i Carson Napiers äventyr på Venus; från 1934.

AVON Ron Goulart: THE PRISONER OF BLACKWOOD CASTLE. Ännu en halsbrytande SF/Fantasyfars, nu med Harry Challenge i huvudrollen!

BANTAM Parke Godwin: BELOVED EXILE. Fantasy, Tradevolym.
 Richard S McEnroe: FLIGHT OF HONOR - andra delen i Far Stars and Future Times-serien. Läsbar.
 Robert Silverberg: WORLD OF A THOUSAND COLORS. Novellsamling.
 Samuel R Delany: NEVERYONA. Fantasypräglad saga om en 16-årig flicka med gott öga till drakar...
 David Gerrold: THE GALACTIC WHIRLPOOL.
 Ursula K LeGuin: THE FARTHEST SHORE. Tredje "övärlds"-delen.

BERKLEY Sydney J Van Scyoc: BLUESONG. Andra delen i en läsvärd serie om en klongrabb och hans kvinnliga beskyddare. Första delen hette Darkchild.
 Manly Wade Wellman: THE LOST AND THE LURCHING. Horror.
 Richard Monaco: PARSIFAL, OR A KNIGHT'S TALE.
 F M Busby: THE LONG VIEW. Avslutande delen i Rissa Kerguelen-sagan.
 John Cleve: SPACEWAYS # 18 - RACE ACROSS THE STARS.

DAW M A R Barker: THE MAN OF GOLD.
 Frederik Pohl: DEMON IN THE SKULL. Upparbetad version av hans tidiga A Plague Of Pythons.
 Richard Purtill: THE PARALLELL MAN. SF med Fantasyelement.
 Colin Kapp: CAGEWORLD # 4 - STAR-SEARCH. Ännu har de ej funnit solen mitt ibland alla de konstgjorda världarna...
 DEL REY John Brunner: THE CRUCIBLE OF TIME.
 Carole Nelson Douglas: EXILES OF THE RYNTH. Fantasy.
 Paul O Williams: THE PELBAR CYCLE # 6 - THE SONG OF THE AXE. Fantasy.
 Andre Norton: STAR GUARD. Från 1955.
 Hal Clement: MISSION OF GRAVITY. Något av klassiker, nyligen utgiven på svenska. Teknologisk SF.
 Wilson Tycker: ICE AND IRON. Från 1974, om hur mystiska ting dyker upp i ett framtida nedisat nordUSA.

SIGNET H M Major: THE ALIEN TRACE. SF-roman med sedvanligt hjälteepos: om en empat som kämpar mot en fara som hotar från rymden.

POCKET Whitley Strieber: THE NIGHT CHURCH. Skräck.
 David Gerrold: THE WAR AGAINST THE CHTORR # 1 - A MATTER FOR MEN. Krigisk SF a la Pournelle et al.
 Diane Duane: MY ENEMY, MY ALLY. Ny roman.

TOR BOOKS Alan Ryan: CAST A GOLD EYE.
 Meredith Ann Pierce: THE DARKANGEL. Fantasy.
 Robert Jordan: CONAN, KING OF THIEVES.
 John C McLoughlin: THE HELIX AND THE SWORD.
 Jack Lovejoy: A VISION OF BEASTS # 1 - CREATION DESCENDING. Trots Fantasyprägelns sägs det handla om våldsamheter på en framtida Jord.
 Keith Laumer: ONCE THERE WAS A GIANT. Troligen upparbetning av hans gamla novell med samma namn; som bonus "No Ship Boots In Fairyland".

John Stanley: THE CREATURE FEATURES MOVIE GUIDE. Bilder och info om över 3000 olika skräck- och monsterfilmer. Tradepocket.

WARNER John Stanley: THE CREATURE FEATURES MOVIE GUIDE. Bilder och info om över tre tusen skräck- och monsterfilmer.
 Alan Dean Foster: THE I INSIDE. Åter igen en "Ensam Hjärte Utmanar/Hotar Universums Balans"-roman.
 Norma Fox Mazer: SUPERGIRL. Filmroman, efter ett manus gjort av David Odell.

Stanislaw Lem: RYMDPILOTEN PIRX Brombergs 1983
 189 sidor
 SFSFpris 85:-

Miljön är den täta rymdtrafiken i solsystemet. Handlingarna i de fyra novellerna i Lems bok påminner ganska mycket om en av de vanligaste typerna av amerikanska 40- och 50-talsnoveller. De är historier om de jävligheter som vacuum, kurskorrigeringar, instrument och motorer kan ställa till med. När amerikanerna knåpade ihop sina historier så var det en klyftig vetenskaplig poäng de var ute efter; Lem tonar ned denna aspekt. Hans närmast poänglösa berättelser är inriktade på att beskriva det dagliga livet och rutinen i ett rymdskepp, och hur nära dödens kalla mörker man egentligen är.

Lem berättar lättläst, välkonstruerat och spännande, men det känns en smula gammalmodigt med alla tekniska detaljer. Jag tycker att de tre första novellerna erbjuder en medelmåttig läsoplevelse. De är för mycket av utanpåverk. I "Provet" och "På Patrull" får inte det mänskliga någon större plats. "Albatrossen" är bättre; just den novellen är för övrigt typisk för en viss sorts östeuropeisk SF, med sin melankoli och gråhet; med sina litet bittra känslöstämningar vikla gör SF:n mera äkta men också mindre upplivande att läsa än den amerikanska. Den avslutande novellen är den längsta och den bästa. "Terminus" är en av de bästa robotnoveller jag läst; här har Lem lyckats förena navigatörens dagliga liv med hans känslor inför en förfluten katastrof. I "Terminus" bildar de goda idéerna en helhet.

- Torbjörn Mårtensson

Arthur C Clarke sägs fundera på en fortsättning av hans storsäljare 2010 - ODYSSEY TWO. Del Rey har bjudit honom ett kontrakt på över 1 miljon dollar ifall han gör verklighet av sina planer. Dock finns det en hacke, ganska så fösenande sådan dessutom: Clarke, som alltid strävar efter högsta möjliga vetenskapliga exakthet i sina böcker, ämnar vänta med författandet av uppföljaren tills dess nya, säkrare fakta influtit angående Jupiter och dess månar. Det hör till saken att han hänstftar på NASA:s Jupiterprojekt GALILEO, ett satellitprobprojekt avsett att sändas iväg 1986, med framkomst i augusti 1988! Kan Del Rey och läsarna vänta så länge - och, är det värt väntan? Låt oss hålla det här i minnet fram till vintern '88...

Frederik Pohl har lämnat in en fortsättning på hans The Space Merchants, THE MERCHANT'S WAR, till St. Martin. Utkommer under 1985. Därtill har Del Rey köpt en ny roman av honom, DEATH GLASS. Titeln kan ändras, meddelas det.

Charles G Finney avled i April, 78 år gammal. Den bok vi minns honom bäst genom är THE CIRCUS OF DR. LAO (utgiven på svenska som DR. LAOS CIRKUS, Delta), som vid sin publicering 1935 blev en ögonblicklig bästsäljare. Flera SF-författare erkänner sig ha starkt influerats av Finneys verk, ibland dem Ray Bradbury.

John Varley är åter i ropet, då Berkley nyss utgivit hans tredje del om världen/varelseen Gaea: DEMON (tidigare titlar är alltså TITAN och WIZARD). På red.s eget ex kan vi se att, förutom den rafflande fortsättningen och upplösningen på storyn, erbjuder Varley oss läsare även en titt på hur Jordan går under. Vad det nu skulle vara bra för... I samband med Varley kan också nämnas att hans novellsamling The Barbie Murders kommit ut i nyupplaga, dock är titeln ändrad till PICNIC ON NEARSHORE. Uppenbarligen såg Barbiedockans tillverkare inte med blida ögon på användandet av deras copyrightade namn...

Warner Books planerar att starta en ny SF-bokserie i januari 1985; två nya titlar per månad. Och sedan juli i år har Baen Books börjat utkomma. Kan ses som fortsättning på Pocket/Timescapes utgivning - utannonserade namn som får inleda utgivningen är Marion Zimmer Bradley, Terry Carr och Poul Anderson.

Isidore Haiblum, som tidigare i år kom ut med romanen THE IDENTITY PLUNERERS, har lagt sista handen på en fortsättning på sagda roman. Titeln lär bli THE HANDS OF GONZ.

Frederik Pohl, återigen, studerar säkerligen försäljningssiffrorna för den tredje (och avslutande?) delen i Gateway-serien: HEECHEE RENDEZVOUS. Utgiven i maj från Del Rey.

DAW Books har bytat logotyp från och med deras utgivning Juni -84; numera samsas de tre bokstäverna inlagda i varandra (trots denna skrivmaskins oändliga utskrivningsmöjligheter, kommer den till korta vad gäller att ge ett beskrivande exempel). Formatet gör att förlaget kan ställa logotypen "upprätt" på böckernas rygg, vilket medför en lättare identifiering: den gula ryggfärgen skall nämligen inte brukas längre. Dessutom är det möjligt att en del "Wrap-around"-omslag kommer att dyka upp efterhand.

Ryktesvis berättas det att Ursula K LeGuin håller på med en ny roman, SF den här gången och med handlingen förlagd "bortom Jordens atmosfär". Samtidigt lär hon skriva på en Efter Jordbävningen-roman med handling förlagd till (förstås) norra Californien.

Curt Siodmak (den gamle räven) har faktiskt skrivit en fortsättning på hans "klassiker" DONOVAN'S BRAIN.

Den 22 september i år fyller John Brunner 50 år. Då jämnt halvsekel alltid brukar vara en bra ursäkt för att ställa till stor fest, har han bjudit in alla sina fans och vänner att närvara på 50-årsfesten, som äger rum i Hotel Calgary, Via Lungomare Sud 22, Casalbordino Lido, (CH), Abruzzo, Italy. Skriv till hotellet och boka rum ifall du vill fira av karln.

1984 års NEBULA-vinnare:

Roman: STARTIDE RISING av David Brin

Kortroman: "HARDFOUGHT" av Greg Bear

Långnovell: "Blood Music" av Greg Bear

Novell: "The Peacemaker" av Gardner Dozois

Grand Master Nebula: Andre Norton

Liksom förra året, tog en författare hem hela två Nebulapriser, Greg Bear (Connie Willis 1983). Detta har skett ett fåtal gånger tidigare, t ex har Roger Zelazny (1966), Samuel R Delany (1968) och Ursula K LeGuin (1975) vunnit två kategorier samtidigt.

Vinnaren i romankategorin får ses som litet överraskande, med tanke på att Brin hade hård konkurrens från såpass rutinerade författare som Norman Spinrad och Gregory Benford, för att inte glömma Gene Wolfe; allihop vidare kända och med fler böcker bakom sig än David Brin. Vinsten måste ses som ett hälsosamt tecken på att de yngre författarna inte tilläts bli överskuggade av de sk Stora namnen. Spektreredaktören får gratulera W Hering för sin tidiga gissning på vinnaren, och läsekretsen uppmanas givetvis att läsa Brins roman.

Grand Master Nebulan utdelas främst som ett erkännande "för lång och trogen tjänst inom SF-ledet", och, det måste erkännas, mottagarna av detta hederspris kan ibland gå stick i stäv mot dem man själv såg erhålla priset. Se vidare Kaj Harjus Svenska nyheter-spalt.

PHILIP K DICK MEMORIAL AWARD

Vinnare: Tim Powers, för sin roman THE ANUBIS GATES

Uppföljare: R A MacAvoy, för hennes TEA WITH THE BLACK DRAGON.

Notabelt om detta helt nyinstiftade pris är att R A MacAvoy blev "runner-up". Hennes roman nominerades f ö även till Nebulaomröstningen, liksom att hon fortfarande har chansen till vinst i Hugo-omröstningen senare i år; även här är alltså Tea With The Black Dragon nominerad.

Förutom äran erhöll vinnarna en kontant summa bestående av \$1.000 (Powers) och \$ 500 (MacAvoy). Domarna för nästa års omröstning blir John Sladek, Roland Green och Ted Michelson.

20th Century Fox har startat filmatiseringen av en SF-film callad COCOON, baserad på en snart utkommande roman av David Saperstein. Det verkar väldigt hysch-hysch om vad den egentligen handlar om; det enda vi hittills vet är att budgeten är ganska lågt satt, om man skall döma efter de "stora"; 13 miljoner dollar. Ron Howard regisserar.

Disney Productions har fortfarande problem med filmatiseringen av OZ. Problem som utan tvekan kommer att lösas, för ingen mindre än George Lucas himself har anslutit sig till filmteamet, som rådgivare åt vännen Gary Kurtz, som producerar OZ.

Något som kanske inte är så förvånande är att den i maj premiärvisade INDIANA JONES AND THE TEMPLE OF DOOM de första sex visningsdagarna tjänade in rekordsumman 42.267.345 dollar; förstadsdagsförsäljningen av biljetter drog i 9,32 miljoner dollar, vilket även det är nytt rekord (det gamla hade Return Of The Jedi med 8,4 miljoner). Frågan är om man skall se det som så väldigt imponerande; såväl USA som alla andra länder har väl inflation...

THE TALISMAN är ett boksamarbete mellan Peter Straub och...Stephen King! Så mycket mer behöver inte sägas än att Universal ligger främst till för filmrättigheterna. Stephen King lär för övrigt få se hans filmatiserade roman FIRESTARTER bli musicerad av Tangerine Dream.

Liv på Mars

När jag skriver denna klubbspalt är vi i sommarens början, men vi har nog hunnit till dess slut när ni får läsa sörjan. För att göra "Liv På Mars" denna gång nå't att minnas, gör jag spalten annorlunda: nu ska här rimmas! Jag hävdar inte att rimmen, eller versmetern, är bra inte för att någonting jag gör är nå't att ha.

Först ska jag berätta om något som Svenska Rymdrörelsen heter, som vill främja rymdkolonisering, och byggandet av stora raketer. Från Svenska Rymdbolaget kom Rolf Jönsson juni den sjunde, och inför 16 personer berättade så gott han nu kunde om svensk rymdverksamhet (som är förbjuden) med mera. Detta är en förening som stadigt tycks avancera. Föreningen har passerat hundramedlemmarsvallen, så på föreningsfronten är den den stora knallen. I Stockholmsområdet kommer ännu fler möten att hållas, möten som av nybildade Stockholms Rymdrörelse vällas. Underföreningar kommer också att skapas på andra orter, Rymdrörelsens uppbyggnad av pyramidstruktursort är. Space Life heter deras flotta, satta medlemspublikation, sex nummer om året, femtio kronor per postgirotransaktion till pg 62 93 52 - 6 (Svenska Rymdrörelsen är betalningsmottagare). Gå med i tidernas förening, du hör väl inte till de svagare!

Rebellalliansen heter Sveriges Stjärnornas Krig-sammanslutning. Fjärde i femte höll man Göteborgsmöte, välbesökt utan prutning. Och i Stockholm planeras ett möte i juni, och sedan kanske famåt hösten en Stjärnornas Krig-kongress. Annars är för klubben den stora trösten att konkurrerande Officiella Stjärnornas Krig-klubben gått i stöpet, som bara utgav ett par trycksaker, men inte klarade hela löpet.

Den sista maj höll Forodrim, Tolkiensällskapet i Stockholm, karneval. Man marscherade ut till Djurgårn, drack vin och höll tal. Hällbybrunns Vinsällskap har Eskilstunafandom "grundet", verkar vara en förening som bygger på sundhet. I övrigt är Eskilstunagruppen Popstars finitio, och vi är lika skakade som när Beatles gjorde dito. Anledningen lär vara bråk kring en bandspelare, som Popstars under Swecon ej gjorde helare.

I Makroben, Skåne, har man också hållit samman-komster ett flertal gånger under stöj och gamman. Man skall utge ett medlemsblad och har gett styrelsen kicken. Istället har man valt BAGS till "Häxmästare" (bara den blicken!).

Jönköpings SF-grupp har tillskrivit undertecknad genom Josef Engel, en Liv På Mars-spaltskribent de skulle vilja spetsa på en stängel. "Varför skriver du aldrig om oss" undrar man surt.

"Vi har möten varje månad, så det är inget lurt. Som mest har vi varit tjugotvå personer. Och programmet är blandat: SF-toner, svarta håll, parapsykologi, och mycket annat." Hos somliga, tycker jag, tycks hjärnan ha stannat. Jag skriver gärna om allt som till landets klubbverksamhet hör, men då måste ni - vilket ni sakat - skriva, berätta vad ni gör!

I Borås har man bildat en fantasylörening för rollspel i Bäckängsskolan, Ostento Vigilum kallas det senaste tillskottet i den där hålan. Skriv till ordföranden, Magnus Nyman, Sveagatan 13, 502 65 Borås, om ni vill ha information. Och jag själv på följande adress nås: Maskinistgatan 9 öb, 117 47 Stockholm. Sänd mig news (ni vet: vem som har spytt, etc) och be om ett gratis provnummer (bifoga porto) av mitt nyhetsblad Fanytt.

- Ahrvid Engholm

Julian May: THE MANYCOLOURED LAND & THE GOLDEN TORC

Saga of the Exiles del 1 & 2
Pan 1983 (81) Pan 1983 (81)
SFSF-pris 31:- SFSF-pris 37.50

När nu de två sista delarna i tetralogin, *The Nonborn King* och *The Adversary*, har kommit ut borde recensionen ha omfattat även dem, men, alas, jag har bara läst de två första ännu. Men, de är nog kännetecknande för alla böckerna, speciellt som det förmodligen från början inte var meningen att det skulle bli mer än två böcker, och dessa två bildar en ganska sluten enhet.

Handlingen utspelas till största delen sex miljoner år i det förflutna, dit människor, som av olika anledningar vantrivs i det moderna 2100-talet, flyr genom en envägs tidsport. De skär på så sätt av sig för alltid från nutiden, utan att veta vad som väntar dem. Vi får följa en grupp människor som tillsammans tar språnget in i pliocen, och deras öden där.

I pliocen möter de ett ordnat samhälle, kanske inte helt förbluffande eftersom tusentals människor redan före dem företagit resan under mer än ett halvt sekel tid. Övåntat är dock att samhället styrs av aliens bosatta i vårt förflutna. Dessa, Tanu, regerar främst genom sina starka psykrafter. De har också förmågan att uppväcka psykrafter hos vissa av människorna, som därigenom blir deras trogna tjänare.

Men det finns också en annan, mindre framgångsrik grupp människor som har slagit sig fria, och tillsammans med Tanus släktingar Firvulag kämpar mot Tanu. (Tanu och Firvulag bedriver en uråldrig och ritualiserad kamp - en blodig sådan.) Gruppen vi följer splittras, och genom människorna inom den skildras de olika fraktionerna i detta urtida samhälle.

Det vilar rätt mycket av klassisk science fantasy-stämning över de här böckerna, även om de definitions-mässigt alltså är ren sf. Mycket mystik hägrar länge kring utomjordlingarna, och vad som fört dem till Jorden; med sina stora psykrafter och långa liv, och relativa fåtal, antar de rollen som fantasys halv-gudar. De är klart humanoida, men betydligt längre än människorna. Detta är i gengäld inte Firvulag, som motsvarar fantasys dvärgar, lever i underjorden och har en mer nära kontakt med de jordliga krafterna. Lagg till detta exotiska urtidsdjur (stora däggdjur) från pliocen, och scenen är komplett. Men, och det är mycket viktigt, det finns en stor skillnad: människorna, såväl som Tanu och Firvulag, är moderna varelser. De lever inte i något vidskepligt mörker utan ser allt med öppna ögon. Det är böckernas absoluta styrka; de gamla fantasykonflikterna blir så mycket intressantare på så sätt. Och det säger sig väl självt att de som lämnar civilisationen bakom sig för alltid är litet udda typer (även om de tycks ha konformerat sig ovanligt snabbt under Tanus styre).

Personskildringen håller en för SF hyfsad standard, och även om de är litet bestselleraktigt melodramatiska förmår persongalleriet intressera och engagera (det senare är kanhända en truism). Det gäller också böckernas aliens - även om Firvulag kanske skildras lite väl stereotyp (men inte utan humor). Psykrafterna skildras genomgående på ett övertygande, men ibland lite för överarbetat sätt. Miljöskildringen, slutligen, är riktigt trevlig - jag är inte den rätte att bedöma det, men det verkar i alla fall som om May läst på eran rätt väl.

I stort sett tycker jag alltså om böckerna, även om något i dem fick mig att s a s "bryta" efter två av dem, och ta en liten paus innan jag läser de sista - kanske litet för mycket sentimentalitet? Sägars skall kanske också, att även om fantasyn influensen är stark, finns det också en hel del sf-element, med diverse twistar av det stora och magnifika slaget. En del återstår säkert att lösas i de två sista böckerna.

- Michael Svensson

FANZINE FANDOM

Så är det med förkrossande tydlighet återigen bevisat att även Fanzinefandom påverkas av vårtecknen, att även de mest ljusskygga av våra actifans fylls av kraft och arbetsiver när vårsolens första värmande strålar lyser ner på en av senvintern halv förälsad fandom. Fanzinefanens fingrarnas upp, och allt eftersom dagarna blir längre sporras fanredaktörerna att sitta längre och längre in på nätterna och hacka stenciler eller likn. allt vad tygen håller. Fanzinefandom är säsongsbundet, utan tvekan. Sommaren brukar medföra en nedgång i fanaktiviteten vilket gör sig märkbart i höstens början. Men, på vilket sätt skall jag ta upp i *Spektra* 18; nu gäller det försommarens fanzines.

Redan i april månads början, när förra *Spektra* precis gick i tryck (teoretiskt, i allafall), kom det 18:e numret av Mika Tenhovaaras *OMIKRON*, hans mycket egensinniga novellfanzine. Tre noveller, varav en mod. längre, "Miss Wendy Dansar". Stundom poetiska, stundom ödsliga och tomhetspräglade teman; tyvärr saknas oftast gnistan, novellernas handling och uppläggning är inte tillräckligt intressant om man inte befinner sig i rätt känslöstämning. Men, ändå, beställ gärna; Mikas adress är Granövägen 74 3 tr, 151 64 Södertälje.

Efter många om och men och extranummer, kom så nummer 7 av *BORDERLINE* (Bertil A G Schalén, Runslingan 16 A, 223 77 Lund; fås mot insättning av valfri summa på hans postgiro 54 02 14-1658). Ett temanummer om Ihåliga Världen-teorin; Bertil fortsätter i gammal god stil att studera och sönder-smula ännu en av vår knasiga världslirrläror. Därtill tar han en titt på Shaver-mysteriet, som är tätt sammanlänkat med huvudtemat. Samt litet annat kurios, försäljningsavdeln. Grazynka m m. *Borderline* är, vilket inte sagts så högt innan, ett väldigt trevligt framställt och lättläst fanzine, illustrerad av främst Henry Linder och Christian Rosenfeldt vilket gör det till en fröjd för ögat. Därtill blir innehålllet så befriande avspant tack vare redaktörens distans till de behandlade ämnena.

Det erkännerligen intressantaste fanzine som utdelades på vårens SF-kongress i Göteborg, Göcon 1, var *MASZ 19*. Utdelare var Roger Sjölander, Bålingevägen 18, 125 41 Älvsjö, en gänglig yngling uppfödd på Big Mac's och hårdrock...hrmm, nåja: *Nasz 19* öppnar väldigt motigt, med en uppsats om Andra Moseboken, 21:a kap. en kritisk studie av de tio budorden och de dubbelmeningar som, enligt skribenten, talar mot varandra vid olika tydningar av vad budorden verkligen säger. Det hela utvecklas till ateistisk diskussion om Guds tvivelaktiga existens. Betydligt mer lättsmält är då Rogers små kåserier om allt möjligt, en rapport om Driftsektionen och dess frågor om mäns syn på förhållanden med kvinnor vilken Roger svarat (mycket ärligt och dannt), samt slutligen en översättning av ett kåseri från den irländske fanen John Berrys penna. Översättningen har smärre brister, och man kan hela fanzinet igenom inte undgå att lägga märke till språkliga förvanskningar understödda av engelska sätt att uttrycka sig (courtesy of Anders Bellis). Dock inte så det stör. Beställ.

Ett debutfanzine, som åtminstone förtjänar ett omnämnande om inte så mycket annat, är *MARQUEE MOON*, från Johan Kugelberg, Box 121, 870 33 Docksta. Textmässigt hittar man inget enastående - mest skämt- och nonsensprat - utan det som drar till sig mesta uppmärksamheten är utseendet, layouten. Kollage, snedställda spalter, linjer, rast reringar och handtextade diktstrofer; mildt sagt rörigt, men ändå så att man blir smått betagen av formen. Smått rolig.

Vad gäller det inledande pratet om fanniska värkänslor, så märktes de väl bäst av den tredje av årets SFF-sändningar, en gigantisk sändning på 15 fanzines, eller totalt 158 sidor (fast räknar vi om mängden i sidor i medel per fanzine, blir det inte så hemskt imponerande längre: ca 10,5 sidor...). SFF-sändning nr två detta år innehöll endast 4 fanzines, sidantal varierande från 1 sida till 16... Nå, låt oss ta fanzinen var för sig - åtminstone några av dem.

SFF-BULLETTIN nr 28 & 29 - fanzineföreningens klubbblad, numera försedd med en tvåmansredaktion bestående av Leif Carlsson, Lövlundsvägen 25 B, 149 00 Nynäshamn och Anders Bellis, Vanadisvägen 13, 113 46 Stockholm; de basar växelvis för Bullen; Leif gjorde nr 28 och Anders nr 29. Den nya redaktionen bör borgen för nya friska idéer och en intressantare medlemskrift; Leif C satsar friskt med en hårdkokt fannisk deckarföljetong kallad På Jakt Efter Fandom, och Anders B tillåter sig att publicera småprat om tidigare SFF-upplevelser, fans i allmän och Lennart Svensson i synnerhet, det nya gardet actifans osv. En god start på redaktionsskapet, om än Bellis gärna kommer bättre förberedd nästa gång det är hans tur att sammanställa Bullen.

KONTURER - av ting som komma skall-magasinet 3. Så har äntligen det fanzine kommit som vi pålyste redan i Spektra 15. Ett fanzinerecensionsfanzine, ursprungligen startat med avsikten att kommentera alla fanzines som utkommit under en viss utmätt period; den inställningen höll i två nummer, men då det var dags för nr 3 hade red. tusen andra saker att sköta, inte minst flyttningsbestyr. Red. är Maths Claesson, som numera nås på adressen c/o Lönegren, Fregattvägen 12, 181 37 Lidingö. Konturer 3 är av mera "allmänna kommentarer"-typen, ett lagom antal fanzines kommenteras och mer plats lämnas för läsekretsens reaktioner. Frågan är om inte den nya, "ofullständiga" inställningen är att föredra, inte minst för redaktörens egen skull. Även om det givetvis är av värde för fanzinereds och även läsarna att få samlade kommentarer.

DER ZWECK hade ett nummer med i SFF-sändningen. Alltsedan starten i april har det hittills kommit ut 7 nr av Der Zweck, alla lika intetsägande men småtrevliga. Magnus Eriksson, Box 112, 841 00 Ånge har hållit på att lära sig skriva ut stenciler alltsedan dylik koperingsmaskin inskaffades; han lär sig, men långsamt. Småprat och gästframträdanden av Tony Eriksson och Jan Risheden; tack vare dessa herrar är Der Zweck tyvärr outhärdligt vissa stunder.

HÄSTEN HAR TÄNDER I ÖVERKÄKEN nr 1000 (numreringen endast ett dåligt skämt) känner vi igen från tidigare fanzinefan-domspalter. Leif Carlsson (adress ovan) gör här en ny version av sina mycket egensinniga kongressrapporter i det att han berättar om både Seacon '84 och Göcon 1 i ett enda svep. Betydligt mer sammanhängande och lättläst rapport än den som publicerats i JVM/SFN 405 - får man lov att insinuera att det inte alltid hamnar i god jord att influeras av Erik Andersson?

Om övriga fanzines i SFF-sändningen finns det tyvärr inte mer utrymme att säga än att räkna upp de fanredaktörer som bidrog: Ahrvid Engholm, Anders Larsson, Johan Frick & Johan Kugelberg, Tony Eriksson, Lennart Uhlin, John Sören Pettersson, Chris Schander & Per Ivarsson och Joachim Björk.

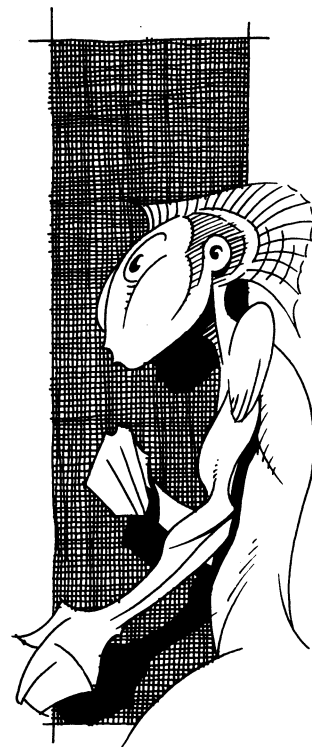
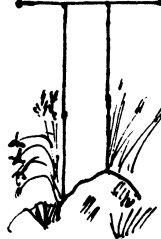
Samt jag själv, vilket förstas befogar ett större omnämnande med tanke på vem det är som sammanställer denna spalt. I SFF-sändningen medsändes mitt senaste -Brottsfanzine **UPPHOVSMAÑNABROT**, med ett innehåll huvudsakligen menat att ta fasta på namnet och "låna" utseende, innehåll och teman från andra fans och fanzines i allmänhet och Erik Anderssons der Leuchtturm i synnerhet. Jag vill uppmana er att mot returporto beställa ett ex - högen med överex är betygande stor. Som bonus kan även fås ett tidigare i vår utgivet -Brottsfanzine, **LÖFTESBROT**, som är ett 8-sidigt stencilutskrivningstestfanzine (apropos mångstaviga ord...) med småpratarinnehåll. Även här råder pinsamt överskott vad gäller tillgång. Beställ båda, så får ni en inblick i vad er red. sysslar med mellan Spektra-varven. Eller, försöker syssla med när tid blir tillgänglig. Att de två fanzinen är mina första privata utgåvor på 18 månaders tid, borde kanske inte ens nämnas.

Slutligen får konstateras att jag som fanzinerapportör kunnat hålla på lika länge till för att ta upp alla fanzines som utkommit i april-juni; de som berörs av mitt avkall på heltäckandets inställning kan rekommenderas abonnemang på tidigare omtalade Konturer, vilken även ger noggrannare bedömningar av de olika fanzinen ifråga, något som jag av utrymmebrist endast gör rätt sparsamt.

Med det sagt, vill jag önska glad fortsättning på sommaren och på återseende!

- Lars-Arne Karlsson

FILMSPALTEN

Så är den hackigt förekommande filmspalten tillbaka igen, med en del relativt färsk film och andra, mindre relativt färsk film! Framknackad i lugn och ro och när andan fallit på och utan pretentioner, kan man väl se den som en krönika över vad som varit snarare än en aktuell spalt, och därtill en krönika utan anspråk på att vara fullständig. Förhoppningsvis får någon ändå ut något av den.

De första filmerna i dagens spalt hade sina premiärer kring jul. Efter **STÄLMANNEN 1** och **2**, kom så den tredje delen, eller, **STÄLMANNEN GÅR PÅ EN KRYPTO-NIT**, som den rätt trevligt krystade titeln lyder. "Rätt trevlig" som omdöme stämmer också ganska bra för filmen, ingen sensation men heller ingen ren besvikelse; bättre än ettan (som var stelar och långa stunder rent ut sagt långtråkig) men sämre än tvåan (som på något sätt var mer fartfylld). Denna den tredje delen bygger vidare på den andra filmens tendenser till fars, och gör det med förtjänst: filmens första halva är ofta hysteriskt rolig. I den andra halvan håller det inte riktigt lika bra, man försöker införa en något mera befintlig ton av allvar, och skapar en mischmasch av fars och allvar; det hade varit bättre om man tagit steget fullt ut och blivit helt allvarliga. (Även om jag sällar mig till de som menar att det varit bäst om den behållit sin humoristiska ton rakt igenom.)

Däremot är det helt okej att man i denna, som i de tidigare filmerna, begagnat sig av 30- och 40-talets stälman snarare än den från 50-talet, för den tidigare versionens större sårbarhet bäddar för ett större intresse; det sista man skall göra med en hjälte är som bekant att göra honom oövervinnlig, och nutidens stälman är alldeles för osårbar.

Reeves är förstas utmärkt i huvudrollen, och det är över huvud taget en välsplad film. Handlingen rör sig kring ett datageni, grön kryptonit, en superdator och en neddekad stälis - inte så mycket att orda om egentligen, annat än att skildringen av programmerandets oväsen lär roa andra data-inresserade än mig.

FIRE & ICE (eller var det **ICE & FIRE?**), eller på svenska **KAMP PÅ LIV OCH DÖD** (var får de dessa slagkraftiga titlar ifrån?) borde man ha kunnat orda betydligt mer om. Bakom står paret Ralph Bakshi/Frank Frazetta, och det gav onekligen upphov till en spänd förväntan. Men, som det är har Frazettas inflytande uppenbarligen varit rätt begränsat, då hans stil bara inte lämpar sig för den massproduktion som tecknad film kräver. Och Bakshi fortsätter i samma stil som i hans version av första halvan av Ringtrilogin (den andra delen lär vi väl aldrig få se): utåt sett anatomiskt riktiga men ack så trist tecknade människor, kalkerade på filmade sekvenser med riktiga skådespelare. Helt säker på att han använt den metoden också i den här filmen är jag inte, men resultatet har åtminstone inte blivit bättre, och det ligger långt ifrån stilen i Fritz The Cat och Krigets Trollkarlar. Snarare påminner det om Hanna-Barbaras Scooby Doo.

Inte heller handlingen är mycket att yvas över, standard-fantasy av det blodiga slaget. En ond och kall (och vriden) härskare kämpar med is och brutala undersåtar mot värmens rike i söder. Folk kommer i kläm, en krigare överlever ensam slakten på sitt folk, stöter på en bortrövad kungadotter som lyckats fly och, tjaja, vad säger man? Man blir väl inte direkt uttråkad av filmen, några något intressantare ögonblick finns väl, men mer än så blir det inte. Vilket är synd, för här har man ändå resurserna att göra mycket som inte kan göras med "verklig" film, men utnyttjar dem inte. Visst finns det en del scener som inte skulle kunna ha gjorts med riktiga skådespelare, annat med en förmögenhet spenderad på stuntmän och trickeffekter, men det är mest några svindlande flykter och ett större antal inslagna skallar. Och vad den "realistiska" stilen anbelangar, tycker jag nog att man kan hålla sig till den "gamla" tecknade stilen ett tag till, tills bättre hjälpmedel i form av datoranimeringar slår igenom.

Då var **DEAD ZONE** förstas betydligt intressantare. Den höjer sig klart över de två ovanstående filmerna, på ett sätt som gör jämförelser ointressanta. Den ger verkligen något.

För mig var det väldigt intressant att det är Cronenberg som regisserat filmen. Han är ju också mannen bakom filmer som **SCANNERS** och **VIDEODROME** (tidigare omnämnda i Spektra), men det här filmen skiljer sig markant från dessa, förutom vissa gemensamma känslolägen; den visar vad Cronenberg kan, bara han har ett riktigt manus att gå efter. Annars såg jag någon dum anmärkning om att Cronenberg skulle ha haft användning för sina kunskaper om specialeffekter från de filmerna, men det är att ha fått en del om bakfoten, eller att inte ha sett de två filmerna. Det finns förvisso en del scener i **DEAD ZONE** som är litet blodiga, och kanske en aning motbjudande, men de är av det mer "naturliga" slaget, som i polis- eller krigsfilmer. De har inget med den amerikanska äckelskräcken att göra, en genre **SCANNERS** och **VIDEODROME** tillhör med besked. De filmerna är inte helt utan innehåll, men det förmligen dränks i ett hav av blod och eruperande kroppsdelar (huvuden inte att förglömma).

Huvudpersonen i **DEAD ZONE** råkar i filmens början ut för en olycka, och vaknar så småningom upp ur en koma med nyfödda krafter - han kan genom kroppslig kontakt med en person se dennes förflutna och framtida. Vi får sedan se hur han först reagerar negativt inför sin nya förmåga, och endast motvilligt hjälper till med en del polisutredningar och annat, men så småningom inser det ansvar som följer med gåvan, att använda den för allas bästa.

Om det här låter som något taget ur Marvels universum, så stämmer inte det speciellt väl. Filmens huvudperson är mycket trovärdig, och mycket sympatiskt skildrad. Hans reaktion inför sina krafter - och det de visar för honom - är övertygande. Det är också positivt att denna psi-film inte är bemängd med allehanda spektakulärt blodiga effekter, som **SCANNERS** alltså var, utan behandlar det hela på ett mer mänskligt plan. Här finns inga okulta undertoner eller djävulska mörkmän - bara människor. Det är en behaglig och värmande film. Titeln antyder kanske något annat, men det rör sig om något helt annat än vad som kanske först faller in i; men inget jag bör avslöja här.

Skall något negativt sägas om **DEAD ZONE**, är det kanske att filmen ibland rör sig något för långsamt framåt. Men det gör inte speciellt mycket, och jag rekommenderar filmen varmt. Och, ja, för de som till äventyrs inte känner till det, bygger alltså filmen på en roman av Stephen King.

BRAINSTORM tog Torbjörn Mårtensson upp redan i förra Spektra, men då jag inte instämmer helt i hans recension av den tänkte jag bara nämna något kort om den. Den handlar alltså om ett forskarlag som arbetar med inspelning och överföring av hjärnvågor, som gör det möjligt att spela in upplevelser och sedan spela upp dem för någon annan - den yttersta formen av TV om man så vill. Det är en upplevelsefilm, fylld av demonstrationsupplevelser och glimtar av det forskarna upplever.

Jag fann filmen fascinerande, för tekniken är ju trots allt långtifrån omöjlig, även om den säkert ligger ett antal år in i framtiden. En blandning av underhållning, medicinska användningar och militärens intresse visas upp, och det senare ger förstås upphov till konflikter, då forskarna alls inte vill se sina upptäckter hemligstämplade och missbrukade. Det blir en del intriger, och kärlekshistorier som förvisso Torbjörn nämnde kanske kan föra tankarna till "Dallas", men riktigt så illa är det inte. Säkert hade filmen blivit bättre i det här avseendet om inte Natalie Wood (som spelar en av de två kvinnliga huvudrollerna) inte avlidit under tiden inspelningarna pågick, men man har ändå tydligen gjort ett bra arbete att lappa

ihop det hela, för några egentliga skarvar eller brister syns inte.

Här finns också en del mystiska skildringar med, och jag tycker inte alls att de skämmer ut filmen. Riktigt fascinerande ibland.

I kort är det en välgjord film, välspelad (Christopher Walken, som har den manliga huvudrollen som forskare - och som för övrigt också gör huvudrollen i **DEAD ZONE** ovan - imponerar) och förstås framför allt, en saftig upplevelse i en biograf som Palladium i Stockholm med dess ypperliga ljudanläggning. Det är åtminstone Torbjörn och jag överens om!

Sist i spalten - från mitt håll - kommer så **SATANS SLOTT**, eller **THE KEEP**. (Om den verkligen heter **SATANS SLOTT** på svenska minns jag uppriktigt sagt inte, men det var något i den stilen; den engelska titeln är annars den man bör lägga på minnet.) Den visades, precis som **BRAINSTORM**, på dunkelidunk i alla hörnen-biografen Palladium, och den uppmärksamme inser förstås att jag, eftersom jag nämner detta faktum, anser även denna för något av en "upplevelsefilm", om än inte av samma kaliber som **BRAINSTORM**. Främst beror det kanske på den tyska elektronmusikgruppen Tangerine Dream, vars filmmusik hela tiden tillsammans med högtalarsystemet understryker handlingen på ett närmast handgripligt sätt. I filmens början anländer ordinära tyska armétrupper till filmens fästning (keep) uppe i ett rumänskt bergspass, och redan här anar man vad som komma skall i fråga om filmmusik; tungt, dovt syntljuddunkar rytmiskt och till synes utan slut i minut efter minut, utan att nå något egentligt crescendo, och börjar på så sätt bygga upp den mörka och förebådande stämningen. Vi (publiken) har därmed effektivt fått veta från första början att den här filmen inte riktigt tänker sälla sig till skräckfilmsfacket (vilket ju annars den svenska titeln klart antyder), och att den snarare kommer att vara fylld med tung och tryckande stämning än skärande skräck, liksom att den har ambitioner att tilltala våra sinnen (de grågröna inledningsscenerna är faktiskt rätt bildsköna). Samtidigt har den också dessutom tystat oss på ett effektivt sätt, eftersom det är helt omöjligt att göra sig hörd i dunket. Det gäller nästan hela filmen igenom; inget av det fnitter och småskratt som brukar ackompanjera skräckfilmer emellanåt här inte.

Det är lätt hänt att man minns filmen för dess musik, och de scener den målar upp, men handlingen har faktiskt också en del att bjuda på. Om vi till att börja med glömmar den i sedvanlig ordning hopplöst klantiga svenska titeln, och reklamens prat om en konfrontation mellan SS-truppers ondska och en större ondska, så handlar det om hur de tyska trupper (som är ganska hyggligt folk i stort sett, bara "normalt" giriga) väcker filmens något ur sin slummer genom en del obetänksamheter, och sedan utsätts för de mest fasansväckande öden. Så småningom anländer de omtalade SS-trupperna som förstärkning, och ställer till med en del grymhet i tron att det är partisaner som djävlas med tyskarna. Så konfronterar de också med...varelsen. Detta är dock inte i mitt tycke det viktigaste i filmen, utan den "motkraft" till varelsen som så småningom anländer, och kampen dem emellan. Lite annat kreti och pleti anländer också, men det behöver inte kommenteras här. Så småningom får vi förstås bevittna en imponerande slutstrid, ackompanjerad av elektronmusik som till slut når sitt vrålande crescendo. Mycket imponerande.

Riktigt vad varelsen - som vi för enkelhetens skull kan kalla monstret - är, framgår aldrig helt. Det är mycket gammalt och vill komma ut från sitt fångelse, och det är ju något mycket mänskligt, eller hur? Alls inte nödvändigt ont. Rent visuellt är monstret riktigt storstilat, en riktig fröjd för ögat. Vad som gör filmen intressant är helt enkelt monstrets utformning, motkraften till det, och den antydda förhistorien till kampen. Inslaget med tyskarna betyder mindre. Det hela mynnar ut i klassiska övermänniskoteman, med stora krafter och höga åldrar, mystiska handlingar och underförstådda referenser till uråldriga fenomen. Jag brukar falla pladask inför sådana uppsättningar, och jag är rädd att jag gjorde det igen; men inte utan en viss samtidig distans: som SF-läsare har man sett och läst mycket i samma stil... Men ändå var det här alltså en trevlig upplevelse. Miljön är perfekt, och fästningen helt magnifik. Skådespelarprestationerna kunde ha varit bättre, dock. Jag vill också gärna påpeka att det här inte rör sig om ren ockultism, utan också att en hel del SF-influenser gör sig gällande. Riktigt vad de egentligen är framgår som sagt aldrig klart; mytologiska monster, strandade rymdfarare - eller kanske ett slags androider?

THE KEEP kommer knappast att gå till filmhistorien, men med sina kortkommanden är det ändå en rätt trevlig turnering av gamla skräck- och SF-teman (jämför gärna med stämningen

i Forbiden Planet, med glimtarna av dess gamla Krel-civilisation).

Så långt de SF-filmer jag själv sett i vår. Det har onekligen varit lite tunnslätt. Men, åtminstone en film missade jag, ANDROID. Lyckligvis såg Lennart den istället, och här kommer hans presentation av den.

— Michael Svensson

ANDROID Detta är i alla avseenden en billig film. Så gott som hela handlingen utspelar sig på en satellit där en forskare, spelad av Klaus Kinski, håller på att skapa en ny och säkrare typ av androider. Den gamla typen har nämligen visat en olycklig tendens till att bli knäpp och gå ut och ha ihjäl folk, och har därför blivit förbjuden. Trots det är forskarens assistent av denna typ. Denna android, Max, är den egentliga huvudpersonen. I filmens början sitter han och "forskar i 1900-talet" (en ursäkt för att spela popmusik och visa ett TV-spel av den typ som var senaste nytt i mitten av 70-talet?). Plötsligt får han ett anrop från ett rymdskepp som begär koordinater för dockning. Ombord finns 3 kriminella, två män och en kvinna, som dödat sina vakter och nu behöver reparera en skada. De tas emot av Max som, när han får syn på den kvinnliga brottslingen, beter sig som en oerfaren skolyngling. Intrasserad blir också forskaren när han senare informeras om besökarna. Han förklarar för kvinnan att han behöver hennes sexuella energi för att gjuta liv i den kvinnliga android han tillverkat (Frankenstein går igen!), något hon verkar föga entusiastisk av. Problemet får sin lösning genom att hon och Max har ett litet kuckel för sig i det rum där den ouppväckta androiden förvaras. Men innan vi kommer dit har en stor del av filmen redan avverkats, utan att något speciellt egentligen hänt. Det är ovanligt mycket dialog; man skulle kunna tro att det var en filmatiserad pjäs man ser, men det måste i så fall vara en många gånger refuserad pjäs. Enda anledningen till att man inte sitter och gäspar hakan ur led är de försök till lustigheter som förekommer (men om alla försöken är medvetna, vete 17).

Mot slutet försöker filmen att vara mer skrämmande, något den misslyckas med. Vilket man också gör med de få special-effekter som förekommer; de är, snällt sagt, rätt så amatör-mässiga. Det mest positiva jag kan säga om filmen är att slutet var rätt överraskande.

Hade ANDROID innehållit mer bisarra inslag kunde kanske ha blivit en liten kultfilm. Som den är nu är den rätt bra som inledande film på en kongress' sista dag när man är för trött för att försöka följa med i handlingen i en normal film.

— Lennart Uhlin

George R R Martin: FEVRE DREAM

Pocket 1983
390 sidor
SFSFpris 45:-

Än en gång stirraren roman om nattens blodtörstiga härskare hålogt och blekt ur bokhyllans dunkel. Vampyrerna suger sig fast som utsultna blodiglar på förtjusta författare och förfärade läsare. Trots att vi befinner oss mitt i underhållningskulturens stridaste strömmar, halvdränkta under vrålande vattenfall, nedstänkta av omnämbara utsläpp, släpper inte dessa gengångare ur det förflutna oss ur sina klor. När en vampyr faller, reser sig genast en ny fram ur en i genren ännu oprövad författares mörkaste själsvrå. Det är George R R Martin, den välkände SF-författaren, som består oss med en ny vampyrkrönika. I FEVRE DREAM möter vi den alltsedan 1970-talet populäraste blod-sugaren, nämligen den rehabiliterade vampyren, som håller törsten i schack och visar sig vara en riktigt trevlig kille (eller tjej, för den delen). Tiden är slutet på 1850-talet, platsen den amerikanska södern. Joshua York, den gode vampyren, låter tillsammans med den icke blodsugande kapten Marsh bygga en stor och vacker hjulångare, "Fevre Dream". York har en plan och en dröm om en bättre värld för vampyrer, utan blodtörst och lidande. Han har uppfunnit ett elixir som låter vampyrer leva utan människoblod. Med denna dryck i lasten ger han sig ut på Mississippifloden för att leta efter sina artfränder, och erbjuda dem räddning ur deras förfärliga leverne. De vampyrer han finner mottager drycken med glädje, och kallar York för sin frälsare och bleke konung. Allt går efter Yorks planer till New Orleans' blodsmästare dyker upp. En uråldrig, ondskefull vampyr som inte alls är intresserad av någon avvänjningskur...

Boken är både välskriven och spännande. En utmärkt underhållningsroman som, även om den innehåller en del tankeväckande partier om konfrontationen mellan idealistisk humanism (vampyrism?) och brutala social-darwinistiska tankegångar, knappast kommer att lämna några djupare spår hos läsaren. Det som stannar kvar i minnet blir nog snarast visionen av hjulångaren "Fevre Dream" på nattlig färd längs Mississippi; en vision som äger stor romantisk skönhet. Det är ingen tillfällighet att Martin kryddat sin bok med Byron-citat, lyrik som slår an precis rätt stämningläge:

"She walks in beauty, like the night
Of cloudless climes and starry skies;
And all that's best of dark and bright
Meet in her aspect and her eyes;
Thus mellowed to that tender light
Which Heaven to gaudy day denies."

— Lars-Erik Jonasson

SKANDINAVISK EUROPEISKA FAN FONDEN

- Dags att nominera!

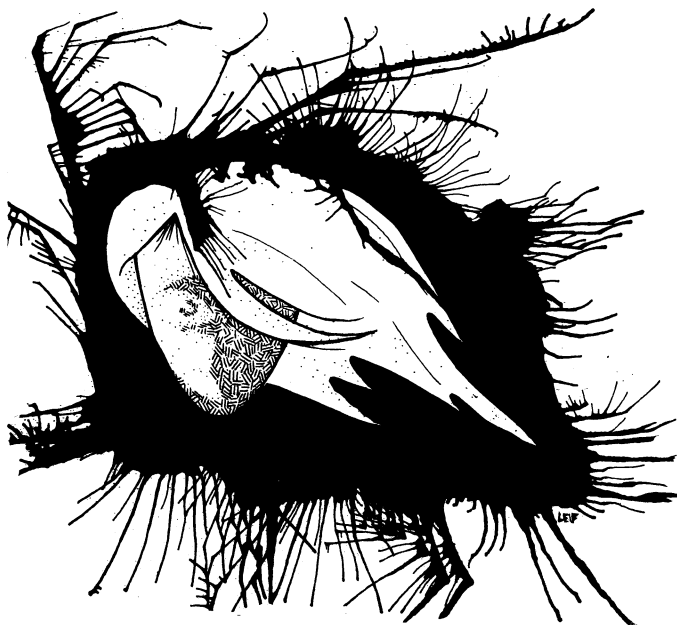
Den första resan arrangerad av SEFF har lyckligen avlöpt. Vinnaren David Nettle fick på fan fondens bekostnad resa till årets Europa-kongress, Seacon 84 i Brighton i påsk. David gjorde väl ifrån sig därborta, och lyckades bli en kammå hem det..fina vandringspriset i de engelska påsk-kongressernas Vagonpoesitävling. Det är första gången den prisstatyetten hamnat utanför Storbritanniens gränser.

Nästa års SEFF-resa kommer att gå till Swecon 85 i Stockholm. Och det blir någon känd och populär europeisk fan som kommer att skickas dit. Innan själva omröstningen kan bli av måste vi dock bestämma vilka som ska nomineras. De tre som får flest nomineringar hamnar sedan på des slutröstsedel som SEFF kommer att distribuera. Skriv upp namnet på den europeiska fan du vill se på Swecon, och skicka in det tillsammans med eget namn och adress till någon av SEFF:s administratörer (adresser nedan).

Du behöver inte donera till fonden för att få nominera, men du får gärna göra det ändå. SEFF har nu c:a 360:- i kassan (sedan Davids resa betalats; den kostade 2210:-) men det kommer att behövas mer än så för att finansiera nästa SEFF-resa.

Donationer kan sättas in på A Engholms pg 436 32 00-9.

Frågor och nomineringar till: Ahrvid Engholm, Maskinistgatan 9 öb, 117 47 Stockholm.
eller: Erik Andersson, Älvsborgsgatan 23 B, 414 72 Göteborg.

UT UR

PENTAGRAMMET

Deklarationer av Démonis

Fram till mars 1984 har jag 21 böcker ute och inom kort är siffran höjd till 23. Nu finns det ju personer som tror att om man väl har blivit publicerad så är det inte så svårt att få antaget fortsatta manus. Ack ja - själv trodde jag i min stora aningslösa dumhet på 40-talet att fick jag väl ut EN BOK så skulle jag aldrig mer bli refuserad.

Älskade läsare - jag är medlem i Sveriges Författarförbund och hör från kollegor att även väl etablerade författare med fler utgivna böcker än jag blir refuserade. De stora förlagen ger helst ut översättningar av böcker som sålts bra i de ursprungliga utgåvorna.

Alla förläggare är skurkar, utan undantag, skrev broder Sam Ji en gång till mig. Jag skrev tillbaka och frågade försämligt om detta utlåtande inkluderade även honom själv - och Sam svarade att EFTERSOM han var förläggare och ALLA förläggare är skurkar så... Sam är underbart uppriktig. Priset varje Hans namn!

Under årens lopp (och även seklernas) har jag fått uppleva de märkligaste saker i samvaron med förläggare. I kontraktet för min första utgivna bok (Mörker över Malmö) stipulerades 10 % av sålda exemplars pris till mig. När det hade gått en tid ville jag veta hur det skulle bli.

Förläggaren skrev till mig att INTE ETT ENDA ex hade blivit sålt. Och sen gick åren. När 9 år och 11 månader gått fick jag höra från Bibliotekstjänst att de hade köpt en upplaga av boken en gång i tiden.

Jag skrev till förläggaren, nämnde såld siffra, bad om snabb betalning. Han svarade att DET VAR LÖGN - och tillade att han hört att jag författat pornografi och skämt ut mig med att skriva böcker om själavandring... VAD FAN detta hade med mitt krav att göra ??!

Då polisanmälde jag honom per brev och sände kopia av brevet till honom och på tredje dagen kom redovisning och pengar - med ränta för tio år...!

Sen skrev jag och frågade honom om han var intresserad av att se fler manus från mig, men det har han ännu efter sex år inte svarat på.

En annan förläggare behöll ett manus från mig i fyra och ett halvt år. Varje gång jag lyckades få brevsvaret från honom skrev han att det var ett underbart manus och han skulle ge ut det i serie med några andra böcker. Till slut krävde jag att få manuset åter. När han zjet i detta vände jag mig till en jurist, som barskt krävde av förläggaren att sända mig manuset tvärt - för annars...! Jag fick det tvärt, jämte ett brev att det var det sämsta manus han läst.

En förläggare skrev kontrakt, sände mig 5.000:- i förskott, men har ännu efter flera år inte satt boken.

Ett steg längre gick den förläggare som skrev kontrakt, sände mig 3.000:- i förskott, satte boken och sände mig korrektur för rättning - och sedan lade ner sin bokutgivning.

Chansade vilt gjorde den förläggare som sände mig korrektur utan att ha skrivit kontrakt. När jag ringde och frågade hur det stod still sa han att jag skulle ju få sedvanliga 16 och 2/3 % på sålda böcker (minus moms) och det behövde vi väl inte skriva kontrakt på. Han blev mäkta vräng när jag sa att jag inte tillät utgivning utan kontrakt.

Efteråt har jag insett att jag kunde pressat den fan till betydligt bättre villkor. Sättning är en dyr utgift, särskilt för mindre förlag. Karlen satt i kniptång när han satt boken utan kontrakt. Om det hänt nu skulle jag fått honom att svettas blod innan jag godtog kontrakt.

Sällsammaste händelsen var väl då jag efterlyste ett manus hos ett förlag - de hade haft det länge. Jag fick svar att de inte kunde hitta det och att den redaktör som haft hand om det fått hjärnfarkt och låg medvetslös. Och sedan dog han och manuset är fortfarande försvunnet...!

Men det var inte heller illa att jag en gång i slutet av 60-talet sände ett pjäsmanus till Sveriges Radio/TV och det sedan bara försvann - för att refuseras till mig från Askild och Kärnkull i slutet av 70-talet.

Tacka vet jag raka förläggare som Sam. Han ringer till mig när han godtagit ett av mina manus :

Det var ett djävla bra manus. Du får så och så mycket för det. Om du tycker det är för litet så bara säg ifrån. Men du får min själ inte mer.

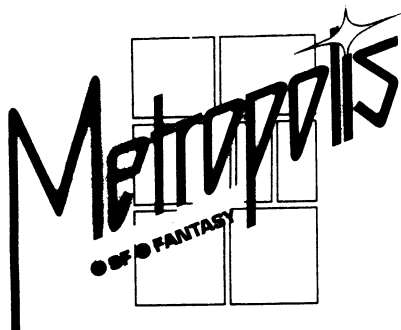
Mike Resnick: THE BRANCH

Signet 1984
191 sidor

Går det att kombinera ihop religiöst tema med en nära-framtidsvision då mänskligheten lever skyddat, lyxöst - men har dödstråkigt, och därför söker nya vägar att roa sig på under det överflöd av ledig tid som följt med det allmänna välståndet? Ja, Resnick har gjort ett bra försök, grundad på Judendomens läror om vilka krav den ställer på en Messias ifall han skulle dyka upp "oanmäligt". För, mångmiljonprofitören Solomon Moody Moore blir utsatt för konkurrens och rent handgemäng från en ensam person, Jeremiah the B, som alltmer utger sig för att vara Den Utlovade. Men, hur skulle Judendomen, för miljoner människor mer ett sätt att leva än en utpräglad religion, reagera på att bli välsignade en Messias som i mångt och mycket är brutalare och mer hänsynslös än t o m sin värste kontrahent, Solomon Moore?

THE BRANCH är på sätt och vis en upprörande roman, som på en och samma gång tar Judendomen på allvar och ger den dåligt rykte. Flera passager i boken ger läsaren berättigade uppmärksamheter att plocka fram Bibeln och leta upp de ställen som hänvisas till. Att Resnick gjort ett digert förarbete om judiska tolkningar av Gamla Testamentet och deras kritik gentemot Nya Testamentets evangelier framstår som klart (en ganska säker gissning är att Resnick själv är jude), men genom att han i boken tar fast på, kanske aningen osmakligt framfört, de yttersta konsekvenserna av Judendomens bild utav Messias, blir THE BRANCH besvärande fylld av våldsamerheter. Som plus måste dock nämnas människans begär efter nya, högre sensationer, och hur det begäret stegras betydligt tack vare hart när symboliska arbetstider för flertalet. Välstånd är inte bara av godo, om det blir för mycket av det goda. En besvärande, men klart läsvärd bok.

- Lars-Arne Karlsson

En inledande kommentar till de två markeringarna i listorna nedan (o och +): vi har blivit ombedda att tydligt markera vilka böcker som är nya (= nyutkomna) och heller inte lagerförnyingar. Så nedan markerar 'o' en relativt nyutkommen bok - 1983 åtminstone - som vi inte haft inne förut. (Eventuellt kan den ha utkommit lite tidigare i inbunden upplaga, men det är pocketutgåvorna som åsyftas.) De med '+' märkta böckerna har vi inte haft inne på ett tag - kanske aldrig - men är inte fullt så nya. Ok? Det skall redan här påpekas att markeringarna inte är helt garanterat felfria, men... Övriga böcker har vi alltså haft inne helt nyligen, men fått slut på; på det här sättet vill vi tala om för er som beställde dem sist att det kan vara värt att försöka igen!

SVENSKA TITLAR

SCIENCE FICTION & FANTASY

- Isaac Asimov
FRÄMLING I PARADISET (n) 19:50
SJÄLVA GUDARNA 28:-
- Alfred Bester
TIGERMANNEN 26:-
- Bertram Chandler/Donald Wollheim
KOSMISK GÅTA/TILL VENUS! TILL VENUS! 45:-
- Philip K Dick
MARSIAISK MÄDRÖM (Nova 11) 17:50
- Zoe Fairbairns
BIDRAGET 95:-
- Konrad Fialkowski
HOMO DIVISUS 22:-
- Alasdair Gray
o LANARK (inb) 132:-
- Robert A Heinlein
STJÄRNDJURET 88:-
- RYMDVANDRARNÄ (inb) 52:-
- Marianne Josephson
o RÄVARNA OCH STORA SKUGGAN (inb) 54:-
- William Kotzwinkle
o ET (roman, inb) 45:-
- Ursula K LeGuin
RÖSTER I VINDEN (n) 102:-
- SKYMNINGSLANDET 70:-
- Madeleine L'Engle
VECK I TIDEN (inb) 42:-
- Sam J Lundwall
INGA HJÄLTAR HÄR 18:-
- George MacDonald
o PRINSESSAN SOM FÖRSVANN (inb) 49:50
- o PRINSESSAN OCH DE UNDERJORDISKA (inb) 54:-
- Ted Mooney
o LÄTT FÄRD TILL ANDRA PLANETER 94:-

- Peter Nilsson
+ ARKEN (inb) 105:-
- Andre Norton
PESTSKEPPET (Nova 12) 17:50
- Edgar Pangborn
DAVY 85:-
- Mervyn Peake
+ DEN FÖRBLUFFADE MR PYES
DILEMMA (inb) 105:-
- Marge Piercy
+ KVINNA VID TIDENS RAND (inb) 125:-
- Eric Frank Russell
NÄLSTICKET 22:-
- Clifford D Simak
VI MÅSTE ÄNDÅ DÖ 22:-
- J R R Tolkien
+ SAGAN OM RINGEN 25:-
- SAGAN OM DE TVÅ TORNEN 25:-
- SAGAN OM KONUNGENS ÅTERKOMST 25:-
- + SILMARILLION (inb) 132:-
- Jack Vance
SPRÅKEN PÅ PAO 22:-
- John Varley
TITAN 28:-
- H G Wells
VÄRLDARNAS KRIG 22:-
- John White
o TORNET PÅ GEBURA (inb) 62:50
- o JÄRNSPIRAN (inb) 66:50
- Kate Wilhelm
FÖRKASTNINGAR 75:-
- Kurt Vonnegut
o DEADEYE DICK (inb) 95:-
- John Wyndham
NÄTET 22:-

samt

- Clifford D Simak
o ALLT KÖTT ÄR HÖ 78:-

ANTOLOGIER

- Vladimir Gakov
LJUSETS VÄR 22:-

MAGASIN

- JVM
390A 25:-
Nova
2,3,4/82; 1,2,3,4,6/83 och
1,2/84 - 17:50/styck

ENGELSKA TITLAR

SCIENCE FICTION

- Douglas Adams
THE RESTAURANT... 34:-
- LIFE, THE UNIVERSE AND EVERYTHING 34:-
- Brian Aldiss
LIFE IN THE WEST 36:-
- THE SALIVA TREE (n) 25:-
- Poul Anderson
+ VAULT OF THE AGES 27:50
- Piers Anthony
SPLIT INFINITY 40:-
- BLUE ADEPT 40:-
(Adept-serien 1 & 2, del 3 - JUXTA-POSITION, 31:- - har vi inne sedan tidigare)
- o MUTE 50:-
- Isaac Asimov
FOUNDATIONS EDGE 38:-
- Ray Bradbury
+ THE ILLUSTRATED MAN (n) 29:50
- + LONG AFTER MIDNIGHT (n) 37:50
- + A MEDICINE FOR MELANCHOLY (n) 28:50
- + THE MARTIAN CHRONICLES (n) 35:-
- Marion Zimmer Bradley
o THE MISTS OF AVALON 56:-
- DARKOVER LANDFALL 27:50
- THE FORBIDDEN TOWER 35:-
- THE HOUSE BETWEEN THE WORLDS 35:-
- HUNTERS OF THE RED MOON 24:-
- SHARRA'S EXILE 42:50
- THE SPELL SWORD 31:75
- THENDARA HOUSE 46:-
- TWO TO CONQUER 29:50
- John Brunner
+ THE JAGGED ORBIT 41:-
- Anthony Burgess
1985 34:-
- Jack L Chalker
+ EXILES AT THE WELL OF SOULS 22:50
- + THE RETURN OF NATHAN BRAZIL 25:-
(Well World 1 & 4)
- C J Cherryh
DOWNBELOW STATION 29:-
- FIRES OF AZEROTH 24:-
- HESTIA 22:50
- MERCHANTER'S LUCK 31:-
- PRIDE OF CHANUR 29:-
- SUNFALL (n) 27:-
- WAVE WITHOUT A SHORE 27:50
- WELL OF SHIVAN 32:50
- Arthur C Clarke
+ CHILDHOODS END 35:-
- + OF TIME AND STARS (n) 30:-
- + TALES OF TEN WORLDS (n) 35:-
- Jo Clayton
GHOSTHUNT 33:-
- Richard Cowper
A DREAM OF KINSHIP 26:-
- John Crowley
LITTLE, BIG 50:-
- Philip K Dick
THE DIVINE INVASION 30:-
- Philip K Dick & Roger Zelazny
DEUS IRAE 30:-
- John Dalmas
o THE VARKUS CONSPIRACY
- Samuel R Delany
DHALGREN 50:-
- Thomas M Disch
THE GENOCIDES 15:-
- Sir Arthur Conan Doyle
THE MARCOF DEEP 12:50
- Philip José Farmer
o A BARNSTORMER IN OZ
- THE FABULOUS RIVERBOAT 38:-
- THE DARK DESIGN 38:-
- THE MAGIC LABYRINTH 38:-
- + KEEPERS OF THE SECRET 29:50
- + THE GATES OF CREATION 29:50
- + MAKERS OF THE UNIVERSE 29:50
- THE UNREASONING MASK 38:-
- Alan Dean Foster
o THE MAN WHO USED THE UNIVERSE 40:-
- + NOR CRYSTAL TEARS 29:50
- Robert W Farnson
THE SHADOW OF THE SHIP 36:-
- Alexis Gilliland
THE END OF THE EMPIRE 29:50
- Harry Harrison
THE STAINLESS STEEL RAT 24:-
- THE STAINLESS STEEL RAT WANTS YOU 29:50
- THE STAINLESS STEEL RAT FOR PRESIDENT 24:-
- Robert A Heinlein
REVOLT IN 2100 (n) 38:50
- STRANGER IN A STRANGE LAND 29:50
- + TIME FOR THE STARS 29:50
- STARSHIP TROOPERS 29:50
- + RED PLANET 29:50
- + THE MOON IS A HARSH MISTRESS 29:50
- + TUNNEL IN THE SKY 29:50
- SPACE FAMILY STONE 16:50
- + FARMER IN THE SKY 29:50
- STARBEAST 16:50
- + GLORYROAD 35:-
- + SPACE CADET 19:50
- Frank Herbert
+ THE HEAVEN MAKERS 24:-

Robert Holdstock
WHERE TIME WINDS BLOW 29:-
James P Hogan
o CODE OF THE LIFEMAKER 41:-
Ursula K LeGuin
ROCANNON'S WORLD 22:-
PLANET OF EXILE 22:-
Doris Lessing
THE SIRIAN EXPERIMENT 35:-
THE MARRIAGES BETWEEN ZONES 3, 4
AND 5 37:-
o THE SENTIMENTAL AGENTS IN THE
VOLYEN EMPIRE 38:-
(5:e delen)
Julian May
THE MANY COLOURED LAND 37:50
THE ADVERSARY 37:50
Michael Moorcock
+ THE TIME DWELLER (n) 24:-
Janet Morris
+ DREAMDANCER 27:50
+ CRUISER DREAMS 29:-
(del 1 & 2 i Saga of the Kerrion
Empire)
Larry Niven
FLIGHT OF THE HORSE 29:50
Doris Piserchia
THE DEADLY SKY 33:50
Frederik Pohl
o MIDAS WORLD (n) 43:-
o STARBURST 37:50
Mike Resnick
SIDESHOW 29:50
Robert Shekley
CROMPTON DIVIDED 16:50
Robert Silverberg
THE BEST OF... (n) 23:-
NEEDLE IN A TIMESTACK (n) 16:50
LORD VALENTINES CASTLE 38:-
Clifford D Simak
PROJECT POPE 35:-
John Sladek
RODERICK AT RANDOM 38:-
Patrick Tilley
o THE AMTRACK WARS 1: THE CLOUD
WARRIOR 38:-
Jack Vance
+ CITY OF THE CHASH 21:50
+ THE DIRDIR 21:50
+ THE PNUME 21:50
STARKING 21:50
THE PALACE OF LOVE 21:50
THE BOOK OF DREAMS 26:-
+ THE GRAY PRINCE 24:-
Kim Stanley Robinson
o THE WILD SHORE 44:-
Kurt Vonnegut
CAT'S CRADLE 31:-
Gene Wolfe
THE SHADOW OF THE TORTURER 38:-
THE CLAW OF THE CONCILIATOR 38:-
THE SWORD OF THE LICITOR 38:-
THE CITADEL OF THE AUTARCH 38:-
(obs: detta är engelska arrows
upplaga - vi har några Timescapeex
kvar också. Uppge gärna vilken
upplaga ni vill ha!)

FANTASY & SKRÄCK

M J Bennett
+ WHERE THE NI-LACH 33:-
Marion Zimmer Bradley
o THE MISTS OF AVALON 56:-
Orson Scott Card
HART'S HOPE 36:-
Jack L Chalker
o DEMONS OF THE DANCING GODS 41:-
Daley
A TAPESTRY OF MAGICS 36:-
Stephen Donaldson
LORD FOUL'S BANE 48:-
THE ILLEARTH WAR 48:-

THE POWER THAT PRESERVES 48:-
(första trilogin, engelska
Fontana)
THE WOUNDED LAND 47:50
THE ONE TREE 47:50
o WHITE GOLD WIELDER 44:-
(andra trilogin, amerikanska
Del Rey)
o GILDENFIRE 25:-
David Eddings
o PAWN OF PROPHECY 35:-
o QUEEN OF SORCERY 35:-
(Book one & two of the Belgariad)
Patricia McKillip
+ THE RIDDLE MASTER OF HED 32:-
HEIR OF SEA AND FIRE 32:-
+ HARPIST IN THE WIND 38:-
Michael Moorcock
THE WAR HOUND AND THE WORLDS PAIN
29:-
Edgar Allan Poe
+ THE FALL OF THE HOUSE OF USHER 18:-
Michael Shea
NIPPT THE LEAN 38:-
Mary Shelley
FRANKENSTEIN 17:-
Peter Straub
o FLOATING DRAGON 48:-
+ SHADOWLAND 38:-
J R R Tolkien
THE HOBBIT 32:50
UNFINISHED TALES (n) 62:-

FAK & ANNAT

FAKTLITTERATUR OM FANTASY

Robert Forster
THE COMPLETE GUIDE TO MIDDLE EARTH
(stort format) 25:-
Jared Lobdell
A TOLKIEN COMPASS 25:-
Ying Toijer-Nilsson
+ FANTASINS UNDERLAND 80:-
Ruth S Noel
THE MYTHOLOGIE OF TOLKIEN 16:-
William Ready
UNDERSTANDING TOLKIEN 15:-

ANNAN FAKTLITTERATUR

Arthur C Clarke
+ THE EXPLORATION OF SPACE 22:50
Peter Nilsson
o I LABYRINTEN (inb) 95:-
Kerry Usher
HJÄLTAR, GUDAR OCH KEJSARE (inb)
110:-
(Stor bilderbok om romerska mytolo-
gin)

TECKNAT

Joan Winston (ed)
STARTOONS 17:50
(mest kring Star Trek och Star
Wars, av Alexis Gilliland, Phil
Foglio m fl)

plus några böcker till:

Robert A Heinlein
VINTERGATANS SON 9:-
Ursula K LeGuin
ILLUSIONERNAS STAD 42:-
Wilson Tucker
DEN LÅNGA TYSTNADEN 42:50
ALPHA 1 (antologi, Anderson,
Brackett och Heinlein) 54:-

ANTI-KVARIATET

Isaac Asimov
STIFTELSEN (inb, sf-bokklubben,
A & K) 60:-
STIFTELSEN 50:-
SÄLFTELSEN OCH IMPERIET 50:-
DEN SEGRANDE STIFTELSEN 50:-
(Alla tre A & K, 1:a upplagan)
Ray Bradbury
DEN ILLUSTRERADE MANNEN 60:-
(Norstedts 1961)
GLÄDJENS MEKANISMER (Nor 65) 60:-
OKTOBERFOLKET (Nor 64) 60:-
DEN KALLA VINDEN OCH DEN VARMA
(inb, inget skyddsomslag) 55:-
FAHRENHEIT 451 (Nor 58) 60:-
BLOMMADE VIN 25:-
INVASION PÅ MARS 25:-
James Branch Cabell
BERÄTTELSEN OM MANUEL (inb) 60:-
Michael Frayn
LET PLIR EN GÅNG 35:-
Robert A Heinlein
ÅRANS VÄG (Deltas 1:a) 40:-
Aldous Huxley
DU SKÖNA NYA VÄRLD 20:-
Ferenc Karinthy
EPEPE (inb) 15:-
David Karp
MANNEN SOM TVIVLADE 20:-
C S Lewis
UTFLYKT FRÅN TYST PLANET 35:-
PERELANDRA 35:-
VREDENS TID 40:-
(alla Deltas 1:a)
Sam J Lundwall
ALICE, ALICE! (Deltas 1:a) 35:-
DET HANDE I MORGON (1) 40:-
INGA HJÄLTAR HÄR (inb, Deltas 1:a,
inget skyddsomslag) 40:-
H P Lovecraft
GENGÅNGAREN 30:-
Anne McCaffrey
DRAKRYTTARNA (inb) 50:-
Bertil Mårtensson
MAKTENS VÄGAR - VÄGEN BORT (inb) 50:-
Flaun O'Brien
DEN TREDJE POLISEN (inb) 30:-
Preben Asbjorn Olsen
MÄNEN FLYTTER TILL F2 (dansk) 10:-
Mordecai Roshwald
NIVÅ 7 (Gummesons 62) 50:-
Eugen Samjatin
VI 25:-
Lawrence Schoonover
TJUGOMINUTERSKRIGET 30:-
Eugen Semitjov
MANNEN FRÅN FRAMTIDEN (inb) 30:-
R C Sheriff
HOPKINSMANUSKRIPET (Skoglunds 39,
dålig rygg) 35:-
Clifford D Simak
WEBSTERS VÄRLD (Deltas 1:a) 40:-
Curt Siodmak
DET TREDJE ÖRAT (inb, inget skydds-
omslag) 30:-
DÖD MANS MINNE (inb) 30:-
Arkadij & Boris Strugatskij
SAGAN OM TROJKAN (Deltas 1:a; här
ingår också "Snigeln på slutt-
ningen") 40:-
Donald Suddaby
METALLERNAS DÖD (Bonniers 55) 40:-
J R R Tolkien
RINGENS VÄRLD ("fack") 25:-
GILLIS BONDE FRÅN HAM 25:-
SAGAN OM RINGEN 30:-
SAGAN OM DE TVÅ TORNEN 30:-
SAGAN OM KONUNGENS ÅTERKOMST 30:-
(alla tre Gebers 1:a (?) pocket-
upplaga från 72)
Jules Verne
BARBICANE & CO (inb) 40:-
Leonard Wibberley
MUSEN PÅ MÄNEN 25:-

Till skillnad från förra gången, har vi i detta Spektra plats för en liten kommentar till de nyinkomna böckerna. Kanske är det lite synd, då det ju mest visar på att vi har mindre böcker att erbjuda den här gången... Men det är inte så mycket att orda om. Rätt mycket böcker är på väg nu, och antalet nyheter i samband med nästa SFSF-sändning borde inte bli alltför pjåkigt. Att det blir som det blir kan kanske sägas bero på att vi fortfarande inte riktigt har hunnit ställa om oss till de nya förhållanden som bokhandeln på Roslagsgatan innebär. Inte riktigt - men på väg åt rätt håll ändå, hoppas vi.

I samband med detta har vi också funderat en del kring att ordna något system av restnoteringar - det är tråkigt om ni skall behöva beställa om och om igen för att få tag i en del, otursamma titlar - och något lär vi väl komma med i samband med nästa sändning; ni är förstås välkomna med egna synpunkter samtidigt som ni beställer böcker.

Den antikvariska avdelningen är som synes rätt begränsad denna gång, och det till lite dyrare böcker, äldre utgåvor och så. Det beror både på det ena och det andra, men vi kan ju alltid passa på att påminna om att vi alltid är intresserade av att köpa böcker. Så skicka en lista över det ni vill sälja om ni är intresserade, så hör vi av oss med ett bud (förhoppningsvis innan böckerna hunnit börja mulna). Skicka dem till SFSF, Box 3273, 103 65 Stockholm i första hand. Men de kommer förstås fram om ni skickar dem tillsammans med bokbeställningarna också, även om det kanske kan ta en aning längre tid. Och bokbeställningarna skickas alltså in till METROPOLIS, Roslagsgatan 40, 113 55 Stockholm.

Och apropå antikvariatet, så har vi visst ett par saker till här:

Isaac Asimov

I, ROBOT (1:a upplagan, Gnome Press 1950, inb, liten reva i skyddsomslaget) 150:-

Alan Frank

GALACTIC ALIENS - THE OFFICIAL HANDBOOK (inbunden bildbok) 40:-

Men, för att börja med de svenska böckerna. Philip K Dicks MARSISK MARDRÖM (Nova 11) fanns med redan i förra numrets listningar, men eftersom kommentar skänkades då, kan det ju vara på sin plats nu. Det rör sig alltså om Dicks kanske mest kända drogroman, The Three Stigmata of Palmer Eldritch, i vilken Eldritch återvänder från en avlägsen galax med en drog åt kolonisterna på Mars, som för dem från den hårda verkligheten in i en fullständig illusionsvärld.

Fairbairns BIDRAGET handlar om ett framtida England i djup kris under en högerregering, där alla bidrag skrotas, utom det som utdelas till kvinnor som stannar hemma och föder barn; det handlar om försök att kontrollera befolkningstillväxten (och sammansättningen) som leder till en mardrömsaktig situation, och kvinnoupproret som föds ur detta.

Alasdair Grays LANARK är visst en debutroman, men ett riktigt monumentalverk på nära 600 sidor. Det handlar om den dystra staden Unthank, där ingen sol skiner och folk förlorar spår av hopp eller utsätts för egendomliga sjukdomar. Lanark är bokens missanpassade antihjälte, som läggs in på ett institut sedan hans hud börjat förvandlas till drakhud... På institutet träffar han ett orakel som berättar om Lanarks alter ego och dennes liv i femtiotalets Glasgow. Lanark botas så småningom, och börjar vandrigen mot staden Provan, där solen påstås skina.

Vi har tidigare haft (har väl fortfarande, förresten) en bildbok efter filmen ET, men här är nu Kotzwinkles roman efter filmen.

Ted Mooneys LÄTT FÄRD TILL ANDRA PLANETER handlar om marionbiologen Melissa, och delfinen Peter som hon lär tala, och om en uppseglade kris kring antarktisk. Baksidan talar om 'ödesmättad stämning'. En rätt tjock bok, där delfinernas intelligens alltså spelar en stor roll.

Leif Zern, Expressen, skrev enligt bokens baksida följande om Peter Nilssons ARKEN: "Inte ens Martinsson har skrivit ett rymdepos med samma förening av kunskap och hallucinatoriska fantasikraft. Den börjar i tidens begynnelse och slutar i framtidens absoluta mörker och 'ingenting'. Som skapelseberättelse är den - i ordets egentliga mening - heltäckande". I samma andetag kan vi också nämna samme författarens fackbok

MITT I LABYRINTEN, som är en samling "essäer och fantasier" om hur människan har grubblat över rymdens och tidens gåtor genom tiderna, och försökt lösa dem, med filosofiska spekulationer eller med vetenskap och teknologi. Om rymdfärder, tidsresor mm.

Andre Nortons PESTSKEPPET (Nova 12) är den andra av böckerna om Dane Thorson (den första var FÖRLIST I RYMDEN (Nova 8) - jo, vi har den också fortfarande), en serie av klassiskt ungdomssfsnitt med en ung rymdman i tjänst ombord på ett litet rymdskepp i konkurrens med de stora handelsbolagen. I den här delen handlar det om ädelstenar från den mystiska planeten Sargol, kattlika aliens och sabotageförsök från konkurrenterna - bl a pestklassificeras alltså skeppet.

Marge Piercys KVINNA VID TIDENS RAND handlar om en kvinna som inspärrad på mentalsjukhus får kontakt med en person från år 2137, i ett samhälle byggt på frihet och trygghet, och på så sätt får en tillflyktsort undan sin bistra verklighet.

Simaks ALLT KÖTT ÄR HÖ är förstås All Fresh is Grass, som en gång i tiden kom ut som Purpurblommorna på LP-pocket. Skillnaden är att den då var 160 sidor lång - den här är på 250 sidor. En fullständig version till sist, alltså.

Om Josephssons, L'Engles, MacDonalds och Whites böcker kan väl sägas att de alla är ungdomsfantasy, och med något undantag utgivna i EFS's fantasyserie. Mest intressant är kanske MacDonalds böcker, då dessa - från 1800-talet - är något av den stora föregångaren inom denna subgenre, och bland annat tydligen har stor betydelse för C S Lewis författarskap. Om honom, och hela fantasyns och den fantastiska romanens historia (fram till LeGuin, bl a), kan man läsa i fackboken FANTASINS UNDERLAND av Ying Tojler-Nilsson, som tydligen skall vara en mycket förtjänstfull presentation.

På den engelska avdelningen inleder vi med en gammal (52) Poul Anderson som vi råkat ta in, VAULT OF THE AGES. Det rör sig tydligen om en berättelse på questtemat, med en hjälte som företar en farlig resa till en av de uråldriga städer som fyller hans framtida värld; ruinstäder, alltså. En gammal fara hotar nämligen på nytt, och bara de gamla krafterna är starka nog.

Piers Anthonys MUTE (från 81, denna pocketupplaga från 84), rör sig helt kring psykrafter. Huvudpersonen är en mutant med kraftiga psykrafter i en kamp som sträcker sig över interstellära avstånd, med människans framtid på spel. Något av en spion- och intrighets-thriller också, tydligen. Ganska lång, 440 sidor.

THE MISTS OF AVALON är Marion Zimmer Bradleys stora verk, som rönt mycken uppmärksamhet: hennes tusensidiga version av Arthurlegenden, sedd ur dess kvinnors synvinkel.

John Dalmas' THE VARKUS CONSPIRACY (83), handlar om "alla medelålders mäns dröm", om hur en femtioettåring från intet träder fram som en av den amerikanska fotbollens superstjärnor, samtidigt som han gör sig känd som en oerhört populär toppskribent - och hur han visar sig vara början på en armé av supermän...

När det gäller Farmers A BARNSTORMER IN OZ är det enklast att citera baksidan: "Hank was one of the two people in the world who knew that oz really existed... but he never expected to go there. He never expected his plane would be forced down by a green cloud that April day in 1923. Nor that he would meet the witch who had befriended his mother, Dorothy. Nor that she would be so beautiful..." Jojo. Från 82, första pocketupplagan anno 83.

Alan Dean Fosters THE MAN WHO USED THE UNIVERSE (83) handlar om en hänsynslös man, en "born killer" som först lägger under sig en planets undre värld, sedan förräder den till myndigheterna, och tar kontakt med Nuels, "slimy amorphous aliens" och åstadkommer vapenvila mellan dem och människorna - på hans egna villkor; hela tiden med mycket dunkla motiv, samtidigt som rymdskepp närmar sig planeten för en attack. NOR CRYSTAL TEARS (82, väl?) är Fosters first contact-bok i hans Human-Thranx-serie. Riktigt trevlig faktiskt, med en hel del riktigt hyfsade scener kring insekterna, Thranx. En aning lång, möjligtvis. Seg, alltså.

Frank Herberts THE HEAVEN MAKERS handlar om rasen Chem, som fångade i sin odödlighet i en tidlös värld ägnar sig åt att manipulera med de andra varelserna i den, däribland människorna, hänsynslöst och okänsligt. Odödlighetstemat dominerar tydligen boken.

James P Hogans nya CODE OF THE LIFEMAKER (första pocketutgåvan i år) blandar mänskligt-politiskt intrigs- spel med första kontakten med vad som tydligen är en robotcivilisation som barbariserats, efter en kata- strof en miljon år i det förflutna. Hogan är mest känd för superscience-böcker, böcker som verkligen gör skäl för beteckningen.

THE SENTIMENTAL AGENTS IN THE VOLYEN EMPIRE är den femte delen i Lessings svit, och inget för mig att orda om, som inte läst något i den. De som har det köper säkert den här boken ändå!

Janet Morris två böcker utgör de två första delarna i hennes Kerrion-saga, som är spaceopera av det episka och romantiska slaget, av vad jag förstås. Naturligt- vis två riktigt tjocka böcker.

Pohls senaste, MIDAS WORLD (83, pocket 84), utspelas i en framtid där de rika tillåts leva enkelt, medan de fattiga tvingas lyxkonsumera i mängder - samtidigt som robotfabrikerna som göder detta "utopia" håller på att göra slut på alla Jordens resurser. STARBURST (82), handlar om hur en mänsklig ark fylls för en färd mot stjärnorna för en tänkt rymdkolonialisering, men i själva verket saknar mål, och utgör en del i en större plan, med ett kallare syfte.

Patrick Tilleys THE CLOUD WARRIOR är alltså första delen i en serie, THE AMTRACK WARS: "För tio sekel sedan (vi kan ju översätta den här gången) upphörde den gamla tiden när Jordens städer smälte i De tusen solarnas krig. Nu släpps den dödliga högteknologin hos Antrakfederationens underjordiska fästning lös mot de andra överlevande på Jorden - de ytboende mutanterna. Men de primitiva mutanterna besitter krafter långt större än någon maskin..."

Kim Stanley Robinsons THE WILD SHORE är den första boken i ACE's nya specialsatsning under Terry Carr, ACE SF Specials. Tydligt fanns en liknande serie under sextiotalets slut/sjuttiotalets början, som presenterade en rad framstående författare. Vad jag har sett har också kritikerna hälsat den här boken med idel lovord ("There's a fresh wind blowing in THE WILD SHORE" - LeGuin, omslaget). Boken utspelas i alla fall i en efterkriget värld, i USA, med moständsrörelser och annat. Från 84, givetvis.

Om vi så går över till fantasysidan, så upptäcker vi att Chalkers DEMONS OF THE DANCING GODS är fortsättningen på RIM OF DANCING GODS, som i och för sig är på väg in den också. De utspelas i en fantasyvärld med annalkande armageddon, och persongalleriet omfattar bland annat två transformerade jordmänniskor - en som blivit till den klassiska barbartypen, och en annan som fått vingar.

WHITE GOLD WIELDER av Stephen Donaldson är sjätte - och sista - delen i de två trilogierna om Tomas Covenant. De två första delarna i den andra trilogin har inte fått lika översvallande beröm som den första trilogin, men denna sista del skall tydligen rycka upp sig. Självt har jag inte läst del 4 och 5, men de tre första tyckte jag mycket om. GILDENFIRE är en episod ur berättelserna, illustrerad av Peter Good-fellow, och mest för de som verkligen kommit att älska böckerna, får man anta (tunn).

David Eddings två böcker är alltså de första delarna i hans Belgariad, en serie som stormat fram en aning som nästa stora bestseller-fantasy-serie, å la ovanstående Donaldson och t ex Julian Mays böcker. Det tycks vara klassisk fantasy med kamp mellan gott och ont, med en sjutusenårig bakgrund av strider. Allra senast kom den fjärde delen ut, för övrigt.

McKillips trilogi (THE RIDDLE MASTER OF HED, HEIR OF SEA AND FIRE, och HARPIST IN THE WIND) från sjuttio- talets slut, handlar om en värld där de stora troll- karlarna har försvunnit, och den enda kunskapen/magin ligger i en form av gåtor, och dessa utgör det enda försvaret mot de mörkare makterna. Quest om hur huvudpersonen, "gåtmästare" och prins finner sitt ursprung och sina krafter i kamp mot det onda.

Peter Strauss' FLOATING DRAGON, så till sist, är klassisk New England-skräck på över 600 sidor. Baksi- dan frågar mörkt om vad som "händer med en stad vars kvinnor natt efter natt brutalt mördas på samma sätt? Om vad som händer när dess barn dag efter dag hittas nakna och drucknade?"; det hela tycks ha att göra med ett 300 år gammalt Misstag.

Jaha, det finns fortfarande lite utrymme kvar... då får vi väl puffa för några andra böcker, då? (Vi för- nekar oss aldrig.) Vi har t ex Gregory Kerns GHOLAN- PORTEN och FIENTLIG VÄRLD som vi tar hela 4:95 per

styck för. Båda tillhör förstas Lindfors/Regals sf- serie från första halvan av sjuttioalet, i vilken just Kernböckerna bildade äventyrskärnan. De flesta av er lär väl ha läst en eller flera av dem (undertecknad har förstas läst allihop i en mindre kritisk ålder), men för de som till äventyrs inte har gjort det är det här ett ypperligt tillfälle att bekanta sig med en av de mesta hjältarna i senare decenniernas sf-utgivning i Sverige: äventyr, urgamla civilisationer, parallella världar och jag vet inte vad.

Vi kan påminna om att vi har en hel del av Bertil Mårtensson, t ex SAMARKAND 5617 (25:-) som jag själv tycker är en av Bertils bästa böcker, JUNGFRLIG PLANET (25:-) heller inte så pjåkig, och varför inte ADOLF och JAVAMÄNNENS GÅTA, för de som vill prova på en ungdoms-sf-deckare (17:50). Vi har fortfarande hela trilogin Maktens Vägar - även om någon del är på upp- rinningen - VÄGEN BORT (75:-), VÄGEN TILLBAKA (75:-) och VÄGEN UT (84:-). Med mera.

Så tänkte jag också avslutningsvis klämma in ett litet tillägg till detta nummers filmspalt; kalla det ut- fyllnad om ni vill:

KRULL, som dök upp i juni. Det är inte utan att man hade börjat undra om den här filmen någonsin skulle dyka upp i Sverige, så länge som den tycks ha varit på väg. Bokversionen har vi kunnat läsa sedan länge (om vi nu mot all förmodan skulle önska det). Så även om jag knappast väntade mig något mästerverk, var jag ändå en aning nyfiken på vad man kunde ha totat ihop. Men nyfikenheten visade sig vara oberogad. Det här är en mycket enkel och slätstruken historia, alls inte värd någon andlös väntan. Det rör sig i stort sett om fantasy, med vissa sf-inslag a la strålpistoler (i form av svärd..!) och antydningar om att det finns fler befolkade planeter än den vi får se - något av andra civilisationer syns just inte till, men man tycks veta att de finns där. Ned i filmens feodala värld med medeltida slott och något plastiga riddar- figurer stiger så ett stort rymskepp. Ombord finns en alltigenom ond varelse kallad The Beast, och hans styrkor, dråparna. Avsikten är att förlava hela pla- neten, och det har man också en hel del framgång med. Mot sig har man en lokal prins (spelad av ..ooh, vad heter han, Ken Marshal? Han spelade i alla fall Marco Polo i tv-serien, det är så man minns honom), plus ett gäng han samlat kring sig, på jakt efter sin av dråparna bortrövade prinsessa. Efter några inte helt oävna ögonblick i filmens början, där själva bort- rövandet sker under en något sånär acceptabelt regis- serad strid, följer tyvärr en lång "quest", som med pinsam tydlighet visar manusförfattarens brist på fan- tasi: det käckä bandet av hjältar stövlar raskt fram mellan de olika etapperna, plockar upp lite nya "karaktärer" här och var, samt lämnar lite heroiskt döda offer bakom sig. Vid slutet av varje deletapp, när man tycks slagna och rädlösa, lyser alltid någon upp, och påminner sig om något som kanske ändå kan rädda prinsessan och planeten... (suck). Så småningom slår man sig i alla fall in i bestens kombinerade rymskepp/fästning, offerar lite fler karaktärer i heroiska handlingar, har ihjäl monstret och avslutar filmen; ja, vår Marco Polo får förstas tillbaka sin prinsessa också. Frågan är om inte en åttaårig Tolkien- fantast skulle ha gjort bättre ifrån sig vad ideerna anbelangar. I så fall skulle vi förstas ha gått miste om en del av det högstämde svamlet om trohet, makt och kärlek m m som vi bjuds på, men jag kan inte riktigt förmå mig att se något negativt i det. Istället är det pinsamt att se hur man om och om igen tar sats och försöker antyda fantastiska legender och uråldriga myter, bara för att - om och om igen - landa med prakt- fulla magplask några sekunder senare.

Filmen har ett försonande drag: specialeffekterna och de exotiska scenerierna är faktiskt rätt välgjor- da, rakt igenom, och i sig sevärda; kanske kan de sägas göra filmen värd biljettpengarna. Och som alltid så går det förstas att ha roligt åt den klantiga intrigen. Men det var ju inte riktigt det man kom för, eller hur? Det är synd att alla dessa resur- ser så sällan kan användas till något minnesvärt.

- Michael Svensson